

brå

 Sveriges officiella statistik

Kriminalstatistik

2018

Anmälda brott

Preliminär statistik

Brå – centrum för kunskap om brott och åtgärder mot brott. Brottsförebyggande rådet (Brå) verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsförebyggande arbete och rättsväsendets reaktioner på brott.

URN: NBN: SE: BRA-758

© Brottsförebyggande rådet 2018

Enheten för rättsstatistik

Omslagsillustration: Susanne Engman

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08–527 58 400, e-post info@bra.se, www.bra.se

Denna publikation kan laddas ner från Brås webbplats www.bra.se/publikationer. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till: tillganglig@bra.se

Vid citat eller användande av tabeller, figurer, diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Innehåll

Sammanfattning	5
Huvudresultat för 2018	5
Inledning	8
Tolkning av statistiken	8
Resultat	10
Utvecklingen av samtliga anmälda brott	10
Brottsstrukturen	11
Brottskategoriernas utveckling	12
Redovisning efter brottskategori och brottstyp	13
Brott mot person	13
Stöld- och tillgreppsbrott	33
Bedrägeribrott	36
Skadegörelsebrott	37
Trafikbrott	38
Narkotikabrott	39
Regionala resultat	40
Några nya redovisningar 2018	41
Beskrivning av statistiken	43
Statistikens ändamål	43
Statistikens innehåll	43
Anmälda brott	43
Klassificering av brott	44
Regional fördelning	45
Insamling och bearbetning	46
Jämförbarhet över tid	46

Förändringar i statistiken på grund av enskilda ärenden som omfattar många brott	47
Tekniska och juridiska förändringar	51
Kvalitetsstudier	55
Kvaliteten i brottskoder	55
Specialstudier om dödligt våld	56

Sammanfattning

Statistiken över anmälda brott omfattar alla händelser som anmälts och registrerats som brott hos Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Ekobrottsmyndigheten. De anmälda brotten inkluderar även händelser som efter utredning visar sig vara annat än brott. För en mer detaljerad beskrivning, se avsnittet *Statistikens innehåll*.

Ändamålet med statistiken är att ge en bild av nivån och utvecklingen av de händelser som anmälts och registrerats som brott hos de brottsutredande myndigheterna under den redovisade perioden. Statistiken visar således inte hur många brott som faktiskt har begåtts. Statistiken är deskriptiv och ger inga djupgående förklaringar till de förändringar som skett under perioden.

Huvudresultat för 2018

Samtliga brott

- Under 2018 anmäldes cirka 1,54 miljoner brott, vilket är 34 800 (+2 %) fler anmälda brott än året innan.
- Den kategori anmälda brott som ökade mest i antal (+25 %) under 2018 var bedrägeribrott (9 kap. brottsbalken). Den största ökningen inom denna kategori gällde brottstyperna datorbedrägeri respektive utpressning.

Den kategori anmälda brott som minskade mest (−9 %) under 2018 var stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. brottsbalken). Den största minskningen inom denna kategori gällde fickstölder respektive inbrottsstöld i bostad, fritidshus med mera.

Brott mot person

- Under 2018 anmäldes cirka 289 000 **brott mot person** (3–7 kap. brottsbalken), vilket är en ökning med 1 procent (+1 790 brott) jämfört med 2017.
- Under 2018 anmäldes 82 600 **misshandelsbrott**, vilket är en minskning med 1 procent (−849 brott). Antalet misshandelsbrott mot kvinnor 18 år eller äldre ökade med 3 procent till 28 400 anmälda brott, medan misshandelsbrott mot män 18 år eller äldre minskade med 6 procent till 30 600 brott. Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn 0–17 år ökade med 1 procent, till 23 600 brott, jämfört med 2017.
- Under 2018 anmäldes 1 660 **grova fridskränkingsbrott**, vilket är oförändrat sedan 2017. Antalet grova fridskränkingsbrott mot kvinnor 18 år eller äldre minskade med 9 brott (−4 %) till totalt 205 brott. Under 2018 anmäldes totalt 117 fall av grov fridskränkning mot män 18 år eller äldre, vilket är 4 brott fler än 2017 (+4 %). År 2018 anmäldes 1 340 fall av grov fridskränkning mot barn 0–17 år, vilket är oförändrat sedan 2017.

- Antalet anmälda fall av **grov kvinnofridskränkning** låg på 1 720 brott, vilket är en minskning med 8 procent (−150 brott).
- Under 2018 anmäldes 7 840 **våldtäkter**, vilket är en ökning med 614 brott (+8 %). Antalet anmälda våldtäkter mot kvinnor 18 år eller äldre har ökat med 6 procent, till 4 230 anmälda brott, medan de anmälda våldtäktsbrotten mot män 18 år eller äldre minskade med 7 procent, till 193 brott. Under 2018 har anmälda våldtäktsbrott mot barn 0–17 år ökat med 13 procent (+392 brott), till 3 420 anmälda brott.
- Under 2018 anmäldes 10 500 fall av **sexuellt ofredande**, vilket är en minskning med 295 (−3 %) brott. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot kvinnor 18 år eller äldre minskade med 257 brott (−5 %) till 5 050 brott. De anmälda brotten om sexuella ofredanden mot män 18 år eller äldre ökade, med 35 brott (+8 %), till 449 anmälda brott. Under 2018 har de anmälda brotten om sexuellt ofredande mot barn 0–17 år minskat med 26 brott (−1 %), till 4 200 anmälda brott.

Stöld- och tillgreppsbrott

- Under 2018 anmäldes 445 000 **stöld- och tillgreppsbrott** (8 kap. brottsbalken), vilket innebär en minskning med 9 procent (−41 300 brott) jämfört med året innan.
- År 2018 anmäldes 77 700 inbrottsstölder, vilket är en minskning med 13 procent jämfört med 2017. Inbrotten i bostad minskade med 24 procent, eller 5 510 anmälda brott 2018, jämfört med året innan. Minskningen gällde både anmälda inbrott i villa och radhus, som minskade med 3 830 brott (−28%), och antalet anmälda inbrott i lägenhet, som minskade med 1 680 brott (−19 %).
- **Personrånen** ökade med 11 procent till 6 890 anmälda brott, medan antalet anmälda **butiksrån** minskade med 29 procent, till 519 brott. Antalet anmälda **bankrån** var oförändrat på 11 brott.

Övriga brott

- Under 2018 anmäldes 259 000 **bedrägeribrott**¹ (9 kap. brottsbalken). Det är en ökning med 51 900 brott (+25 %) jämfört med 2017.
- År 2018 anmäldes totalt 25 900 **rattfylleribrott**, vilket är en ökning med 1 procent jämfört med 2017. Rattfylleri under påverkan av narkotika, så kallat drograttfylleri, ökade med 4 procent till 14 300 anmälda brott.

¹ Exklusive bidragsbrott.

- År 2018 anmäldes cirka 106 000 **narkotikabrott**, vilket var en ökning med 6 procent jämfört med 2017.

Inledning

Statistiken över anmälda brott ger en övergripande bild av ärendinflödet till Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket. Den visar antalet händelser som har anmälts och registrerats som brott hos dessa myndigheter.

Statistiken redovisas i huvudsak enligt den juridiska indelningen av brott i lagstiftningen. I vissa fall förekommer dock information som är mer detaljerad än det lagrum som reglerar brottet. Det gäller till exempel redovisningen av anmäld misshandel, som bland annat inkluderar information om ålder och kön på den utsatta personen. I vissa andra fall är statistiken mindre detaljerad än lagstiftningen, vilket gäller för en stor del av brotten mot den specialstraffrättsliga lagstiftningen.

Notera att samtliga sifferuppgifter i text och tabeller är avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent, och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar och uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på icke avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Tolkning av statistiken

När du tolkar statistiken över anmälda brott, tänk på följande:

- Statistiken visar antalet anmälda brott och inte det totala antalet faktiskt begångna brott. Hur stor andel av de begångna brotten som anmäls varierar beroende på brottstyp, och endast för enstaka brottstyper kan anmälnings-statistiken antas ge en ungefärlig bild av hur många brott som verkligen begås.
- Det faktiska antalet brott är oftast högre än det antal anmälda brott som redovisas i statistiken. Ett undantag är anmälda fall av dödligt våld, där det

faktiska antalet brott är lägre än antalet anmälda händelser. Det beror på att dessa anmälda brott främst visar antalet händelser med dödlig utgång som behöver utredas för att klargöra om ett mord eller dråp har begåtts eller inte.

- Benägenheten att anmäla brott kan förändras över tid, till exempel på grund av förändrade attityder i samhället eller ändrade försäkringsvillkor. Detta innebär att det för många brottstyper är svårt att utifrån de anmälda brotten avgöra om brottsligheten i samhället ökar eller minskar.
- Antalet anmälda brott för vissa brottstyper, som narkotika- och trafikbrott, beror till stor del på polisens och andra myndigheters kontroll- och spaningsinsatser. Om insatserna förändras påverkar det oftast antalet anmälda brott. Förändringar i lagstiftningen kan också påverka utvecklingen av vilka brott som anmäls.
- Enstaka stora ärenden med många brott kan skapa problem vid jämförelser över tid och osäkerhet om huruvida en förändring är generell eller härrör från ett och samma ärende. Stora ärenden är ovanliga, men bör beaktas vid tolkning av statistiken.

Resultat

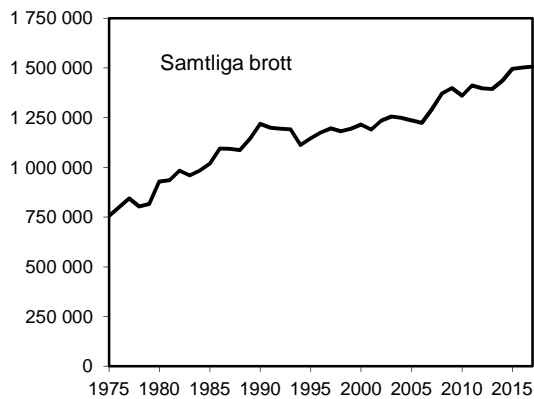
I sammanställningen nedan redovisas huvudresultaten för statistiken över anmälda brott 2018. Inledningsvis redovisas nivå och utveckling över totalt antal anmälda brott. Därefter redovisas brottsstrukturen och sedan utvecklingen för de brottskategorier och brottstyper där de största förändringarna har skett jämfört med de föregående åren. Slutligen görs en mer detaljerad redovisning av nivå och utveckling för brottskategorierna och för några av de grövsta och mest efterfrågade brottstyperna. Sist redovisas de regionala resultaten.²

Utvecklingen av samtliga anmälda brott³

Under 2018 anmäldes cirka 1 540 000 brott till polis, tull eller åklagare. Det är 34 800 fler brott (+2 %) än 2017. Under den senaste tioårsperioden (2009–2018) har antalet anmälda brott ökat med cirka 142 000 brott (+10 %). Utvecklingen av samtliga anmälda brott har ökat kontinuerligt sedan 1975. Ökningstakten var starkast fram till 1990-talet. Därefter var ökningstakten svagare under perioden fram till mitten av 00-talet, för att sedan återigen öka.

² För exakta sifferuppgifter över nivåer för samtliga brottstyper som redovisas i statistiken, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

³ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundade enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se

År 2018 och förändring jämfört med 2017:

Samtliga brott 1 540 000 brott
+34 800 (+2 %)

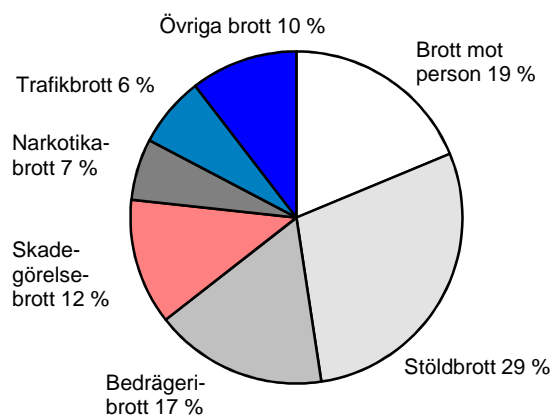
Figur 1. Det totala antalet anmälda brott åren 1975–2018.

Brottsstrukturen

Under 2018 utgjorde stöld- och tillgreppsbrotten 29 procent av samtliga anmälda brott, medan motsvarande andel för brott mot person var 19 procent. Bedrägeri- och skadegörelsebrotten utgjorde 17 respektive 12 procent av de brott som anmäldes 2018.

Den senaste tioårsperioden (2009–2018) utmärks av en minskning av stöldbrottens andel av samtliga anmälda brott. Minskningen uppgår till 11 *procentenheter*. Även andelen skadegörelsebrott har minskat de senaste tio åren, med 2 procentenheter. De flesta övriga brottskategorier har ökat sina andelar eller varit oförändrade.

Bedrägeribrotten ökade med 9 procentenheter och brott mot person ökade med 2 procentenheter, medan narkotikabrotten ökade med 1 procentenhet.⁴

År 2018 jämfört med 2009:

(Brottskategorier i procent av samtliga anmälda brott samt skillnad i procentenheter).

	2009	2018	Skillnad i procentenheter
Stöld- och tillgreppsbrott	40 %	29 %	-11
Brott mot person	17 %	19 %	+2
Bedrägeribrott	8 %	17 %	+9
Skadegörelsebrott	14 %	12 %	-2
Narkotikabrott	6 %	7 %	+1
Trafikbrott	6 %	6 %	±0
Övriga brott	10 %	10 %	±0

Figur 2. Brottskategorier i procent av det totala antalet anmälda brott 2018 (1 540 000 anmälda brott).

⁴ Talen redovisas avrundade, men differensen räknas utifrån tal med decimaler. Detta kan illustreras av beräkningen $5,61 - 6,48 = -0,9$ som vid avrundning blir: $6 - 6 = -1$.

Brottskategoriernas utveckling

Statistiken över anmälda brott redovisas efter sju breda brottskategorier samt för ett urval av enskilda brottstyper.

Bland de brottskategorier som redovisas hör bedrägeribrott och skadegörelsebrott till de kategorier som ökade mest i antal anmälda brott under 2018.

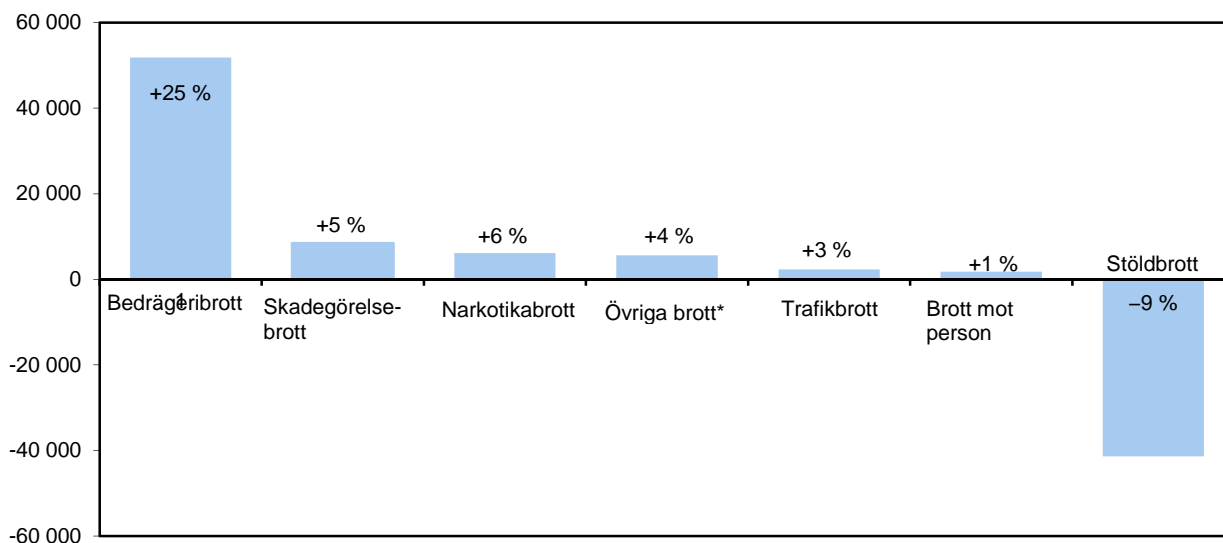
Bedrägeribrotten ökade med 51 900 anmälda brott (+25 %). Det som ökade mest inom kategorin bedrägeribrott var datorbedrägeri och utpressning.

Skadegörelsebrotten ökade med 8 440 anmälda brott (+5 %) 2018. Det som ökade mest inom kategorin var klotter mot kollektivtrafik och annan skadegörelse (ej klotter). Även narkotikabrott hör till de brottskategorier där antalet anmälda brott ökade relativt mycket 2018, en ökning på 6 procent (+6 140 brott) jämfört med året innan.

Stöld- och tillgreppsbrott var den brottskategori som *minskade* mest i antal anmälda brott, med 41 300 anmälda brott (−9 %). De brottstyper som minskade mest inom denna kategori var fickstölder och inbrottsstöld i bostad, fritidshus med mera.

Tabell 1 Förändringar i antal och andel anmälda brott mellan 2017 och 2018 inom sju brottskategorier. Förändringarna i procent redovisas efter avrundade siffror. Till exempel redovisas en ökning med 0,1 % som ingen förändring.

Brottstyp	Anmälda 2018		Förändring 2017–2018	
	Antal		Antal	%
Samtliga brott	1 540 000		34 800	+2 %
Brott mot person	289 000		1 790	+1 %
Stöld- och tillgreppsbrott	445 000		−41 300	−9 %
Bedrägeribrott	259 000		51 900	+25 %
Skadegörelsebrott	189 000		8 440	+5 %
Trafikbrott	92 000		2 330	+3 %
Narkotikabrott	106 000		6 140	+6 %

Figur 3. Förändringar i antalet anmälda brott mellan 2017 och 2018 (procentuell förändring inom respektive brottskategori redovisas i diagrammet). Förändringarna i procent redovisas efter avrundade siffror. Till exempel redovisas en ökning med 0,1 % som ingen förändring.

* Kategorin övriga brott utgörs av de brott som inte ingår i någon av de andra kategorierna. Här ingår bland annat bidragsbrott, smuglingsbrott, alkoholbrott, miljöbrott och överträdelse av kontaktförbud.

** Det är vanligt förekommande att stora mängder anmälda skadegörelsebrott registreras vid ett och samma tillfälle. Brotten kan vid dessa fall härröra från tidigare år. Mängden skadegörelsebrott som registreras varierar beroende på berörda aktörers rutiner vid rapportering och registrering av brott.

Redovisning efter brottskategori och brottstyp

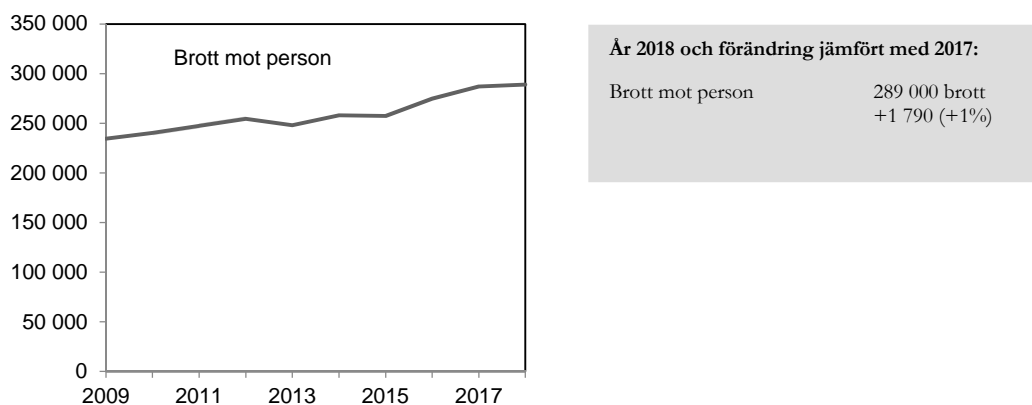
Nedan följer en redovisning av nivå och utveckling de senaste tio åren för de anmälda brotten, uppdelade på brottskategorier och med fokus på några av de allvarigare brottstyperna.

Brott mot person⁵

Med brott mot person avses brott som regleras i 3–7 kap. brottsbalken. Misshandel, ofredande samt olaga hot är de brottstyper som står för flest anmälningar sett till det totala antalet anmälda brott mot person. Tillsammans utgjorde de 65 procent av de anmälda brotten mot person. Övriga brott som ingår i kategorin är bland annat dödligt våld, vållande till annans död eller till kroppsskada, olaga hot och ofredande, sexualbrott, grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning, olaga förföljelse och egenmäktighet med barn samt olaga identitetsanvändning. I detta kapitel beskrivs nivå och utveckling för kategorin brott mot person samt för några av de allvarigare brottstyper som ingår i kategorin. Statistik över dödligt våld finns i sammanfattningen Konstaterade fall av dödligt våld

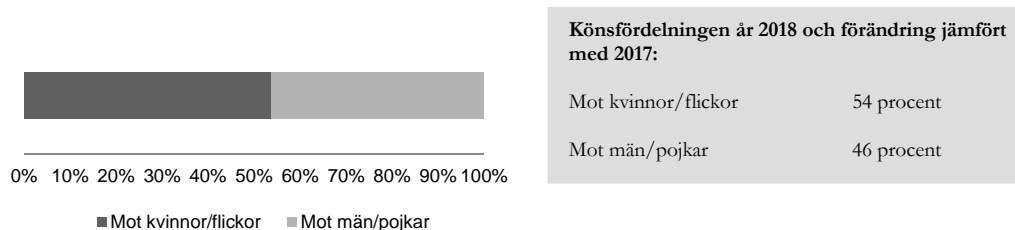
⁵ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundade enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Antalet anmälda brott mot person 2018 motsvarar 19 procent av samtliga anmälda brott under året. Detta motsvarar strax under 289 000 brott mot person, vilket är en ökning med 1 procent (+1 790 brott) jämfört med 2017 och en ökning med 23 procent (+54 400 brott) jämfört med 2009.

Figur 4. Antal anmälda brott mot person, åren 2009–2018.

Merparten (86 %) av brottstyperna inom kategorin brott mot person presenteras uppdelade efter brottsoffrets könstillhörighet. År 2018 var 54 procent av dem brott mot kvinnor eller flickor och 46 procent mot män eller pojkar.

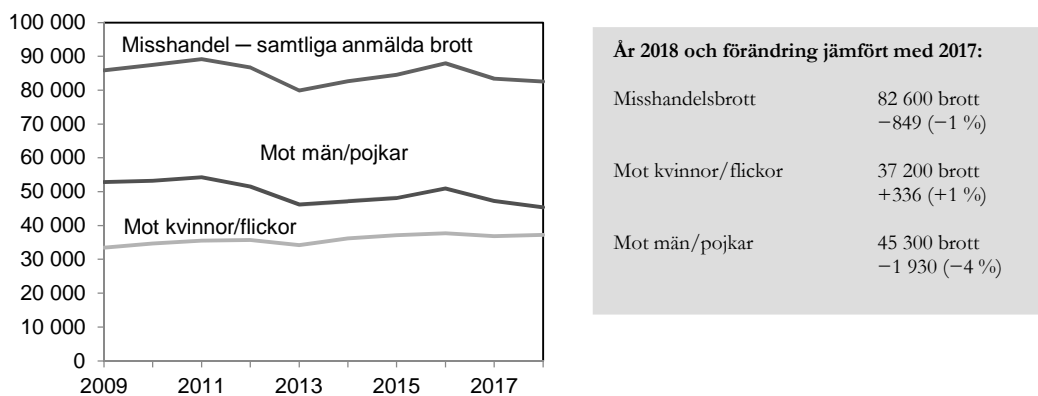

Figur 5. Anmälda brott mot person fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 289 000 anmälda brott.

Misshandel

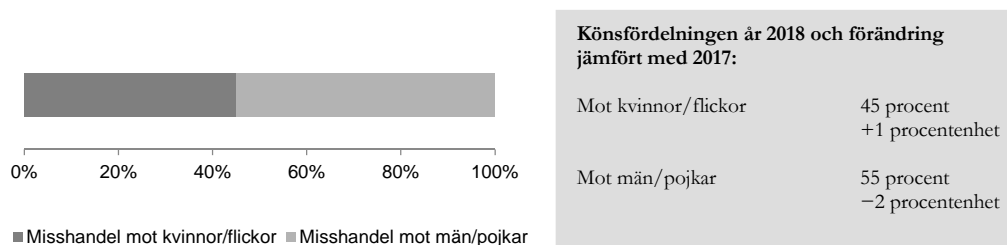
Totalt anmäldes 82 600 misshandelsbrott 2018, vilket är en minskning med 1 procent jämfört med 2017. De anmälda misshandelsbrotten har legat mellan 79 900 och 89 200 brott under den senaste tioårsperioden, och den lägsta nivån uppmättes 2013. År 2018 var antalet anmälda misshandelsbrott 4 procent mindre än 2009 (−3 330 brott).

Antalet anmälda misshandelsbrott mot kvinnor/flickor 2018 uppgick till 37 200, vilket är en ökning med 1 procent jämfört med 2017, och med 11 procent sedan 2009. Antalet misshandelsbrott mot män/pojkar uppgick under året till 45 300, vilket är en minskning med 4 procent jämfört med 2017, och med 14 procent sedan 2009.

Figur 6. Antalet anmälda misshandelsbrott totalt, samt mot kvinnor/flickor och mot män/pojkar, åren 2009–2018.

Av samtliga anmälda misshandelsbrott 2018 var 45 procent brott mot kvinnor/flickor och 55 procent mot män/pojkar.

Figur 7. Anmälda misshandelsbrott fördelat efter brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 82 600 anmälda brott.

Av de misshandelsbrott som anmäldes 2018 var merparten, 71 procent, brott mot person 18 år eller äldre, 9 procent mot barn 15–17 år, 15 procent mot barn 7–14 år och 5 procent mot barn 0–6 år. Åldersfördelningen följde samma mönster för både kvinnor/flickor och män/pojkar. Även könsfördelningen är likartad åldersgrupperna emellan, även om den är något jämnare personer 18 år eller äldre.

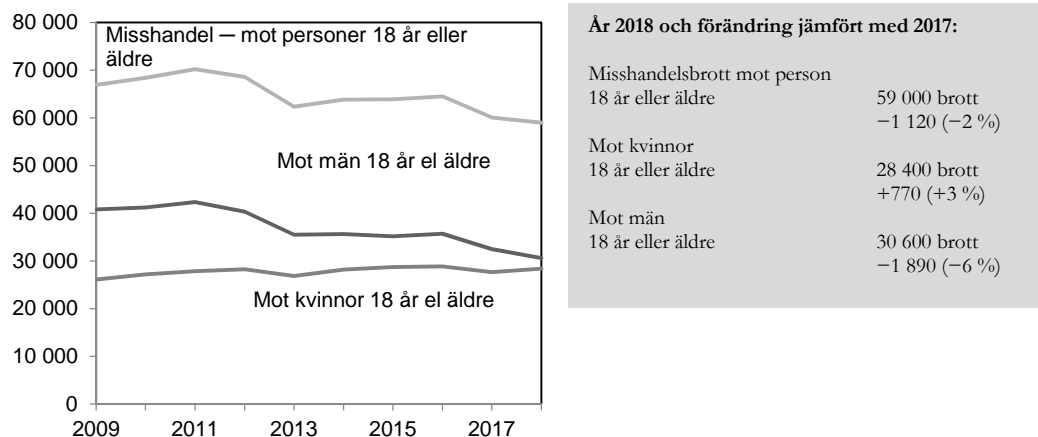
Tabell 2. Antal och andel misshandelsbrott per åldersgrupp dels totalt, dels mot kvinnor/flickor respektive mot män/pojkar, samt procentuell könsfördelning för de olika åldersgrupperna, 2018.

Ålder	Samtliga		Kvinnor/flickor		Män/pojkar		Könsfördelning	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Kvinnor/flickor	Män/pojkar
0–6 år	3 930	5	1 620	4	2 310	5	41	59
7–14 år	12 300	15	4 490	12	7 790	17	37	63
15–17 år	7 370	9	2 700	7	4 670	10	37	63
18– år	59 000	71	28 400	76	30 600	67	48	52
Samtliga	82 600	100	37 200	100	45 300	100	45	55

Misshandel mot personer 18 år eller äldre

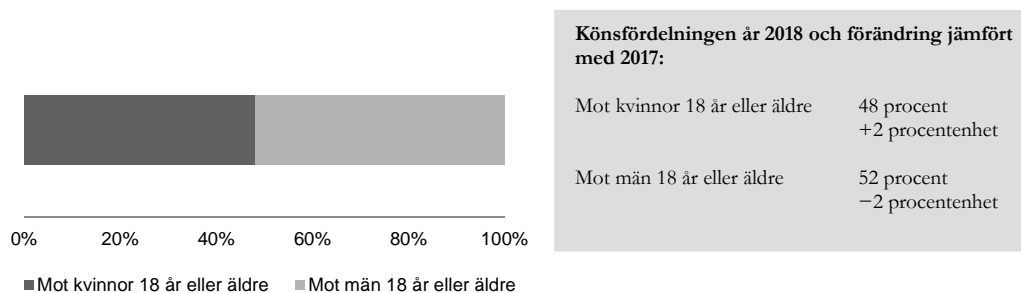
Under 2018 uppgick antalet anmälda misshandelsbrott mot person 18 år eller äldre till totalt 59 000 brott, vilket är 2 procent färre än 2017. Antalet anmälda misshandelsbrott mot kvinnor 18 år eller äldre uppgick till totalt 28 400 brott under 2018, vilket är 770 fler än 2017. Anmälda misshandelsbrott mot män 18 år eller äldre

minskade, med 6 procent till 30 600 brott 2018. Sedan 2009 har de anmälda misshandelsbrotten mot person 18 år eller äldre minskat med 7 930 anmälda brott, eller 12 procent. De anmälda misshandelsbrotten mot kvinnor 18 år eller äldre har ökat med 9 procent (+2 310 brott), medan de anmälda misshandelsbrotten mot män 18 år eller äldre har minskat sedan 2009, med 25 procent (–10 200 brott).

Figur 8. Antalet anmälda misshandelsbrott mot person 18 år eller äldre totalt, mot kvinnor 18 år eller äldre och mot män 18 år eller äldre, åren 2009–2018.

Av de anmälda misshandelsbrotten mot person 18 år eller äldre 2018 var 48 procent mot kvinnor och 52 procent mot män.

Figur 9. Anmälda misshandelsbrott fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 59 000 anmälda brott.

Tabell 3. Misshandelsbrott totalt, kön och ålder efter relation mellan brottsoffer och gärningsperson samt plats.

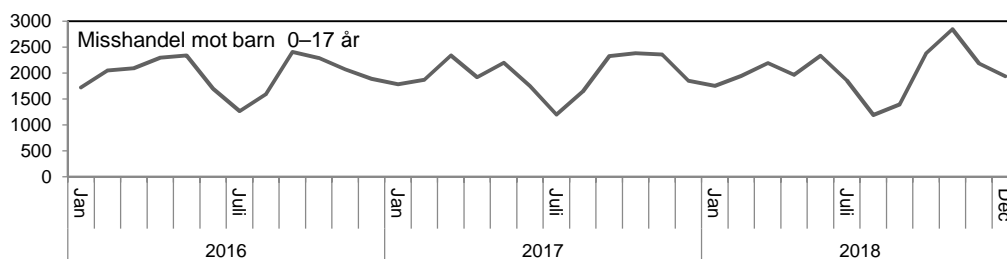
	Misshandel mot person 18 år eller äldre		Misshandel mot kvinnor 18 år eller äldre		Misshandel mot män 18 år eller äldre	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Obekant med offret	23 200	39	5 800	20	17 400	57
Utomhus	15 200	66	3 150	54	12 100	69
Inomhus	7 990	34	2 660	46	5 330	31
Bekant med offret	35 800	61	22 600	80	13 200	43
I nära relation med offret	15 700	44	13 100	58	2 560	19
Ej i nära relation med offret	20 100	56	9 490	42	10 600	81
Totalt	59 000	100	28 400	100	30 600	100

Misshandelsbrotten indelas även efter relationen mellan brottsoffret och gärningspersonen samt efter brottsplatsen. För anmälda misshandelsbrott mot kvinnor 18 år eller äldre 2018 var det vanligast (80 %) att brottet begicks av en bekant person, av dessa gällde 13 100 brott (58 %) misshandel där brottsoffret och gärningspersonen hade en *nära relation*⁶. För misshandel mot män var andelen brott som begicks av en för brottsoffret bekant gärningsperson 43 procent, av dessa var 19 procent i en nära relation. Det vanligast misshandelsbrottet mot män 2018 begicks av en obekant person (57 %) av dessa skedde de flesta utomhus (69 %). För misshandel mot kvinnor var andelen misshandelsbrott som begicks av en obekant person 20 procent, av dessa skedde 54 procent utomhus.

Misshandel mot barn 0–17 år

År 2018 anmäldes sammantaget 23 600 misshandelsbrott mot barn i åldrarna 0–17 år. Det motsvarar 29 procent av alla anmälda misshandelsbrott. Totalt sett ökade antalet anmälda misshandelsbrott mot barn (0–17 år) med 1 procent mellan 2017 och 2018. Sedan 2009 har det totala antalet anmälda misshandelsbrott mot barn (0–17 år) ökat med 5 600 brott (+24 %).

Misshandelsbrotten mot barn i åldern 0–17 år anmäls i hög grad av förskola och skola, vilket märks i statistiken på så sätt att färre brott anmäls under sommaren än under skolterminerna.

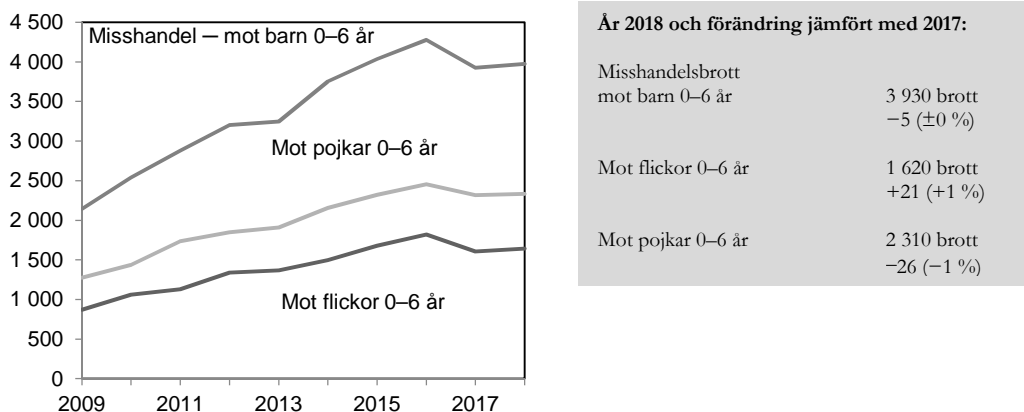
Figur 10. Antal anmälda misshandelsbrott mot personer under 18 år, månadsvis, 2016–2018.

⁶ Med nära relation avses här att brottsoffer och gärningsperson är eller har varit gifta, sambo, särbo, flickvän/pojkvän eller har gemensamma barn.

Nedan redovisas misshandel mot barn efter tre åldersklasser, 0–6 år, 7–14 år samt 15–17 år.

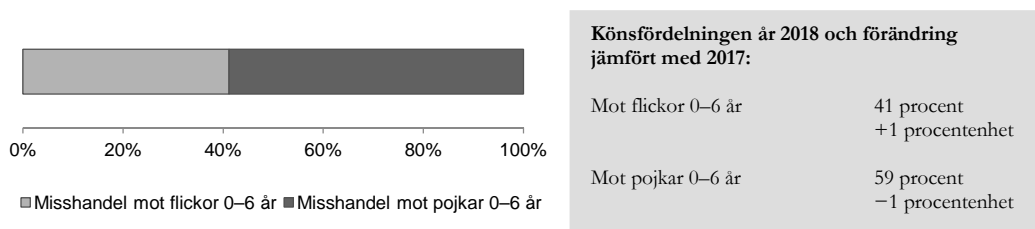
Misshandel mot barn 0–6 år

Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn i åldern 0–6 år var oförändrat under 2018 med 3 930 anmälda brott. Av dessa gällde 1 620 brott misshandel mot flickor, och 2 310 brott gällde misshandel mot pojkar. Sedan 2009 har antalet anmälda misshandelsbrott mot barn 0–6 år ökat med 1 750 brott (+80 %).

Figur 11. Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn 0–6 år totalt, mot flickor 0–6 år och mot pojkar 0–6 år, åren 2009–2018.

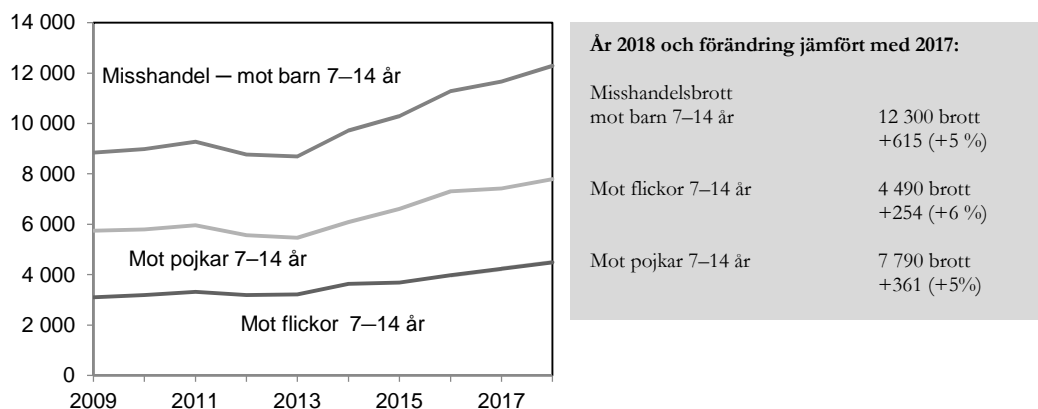
Av de anmälda misshandelsbrotten mot barn 0–6 år var 41 procent brott mot flickor och 59 procent mot pojkar.

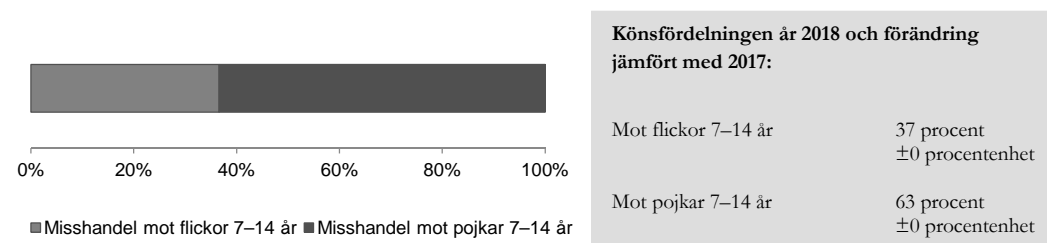
Figur 12. Anmälda misshandelsbrott mot barn 0–6 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 3 930 anmälda brott.

Mot barn 7–14 år

Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn i åldern 7–14 år ökade under 2018 med 5 procent till 12 300 anmälda brott. Tre femtedelar (63 %) eller 7 790 av brotten gällde misshandel mot pojkar och 4 490 (37 %) misshandel mot flickor. Sedan 2009 har antalet anmälda misshandelsbrott mot barn 7–14 år ökat med 39 procent eller 3 430 anmälda brott.

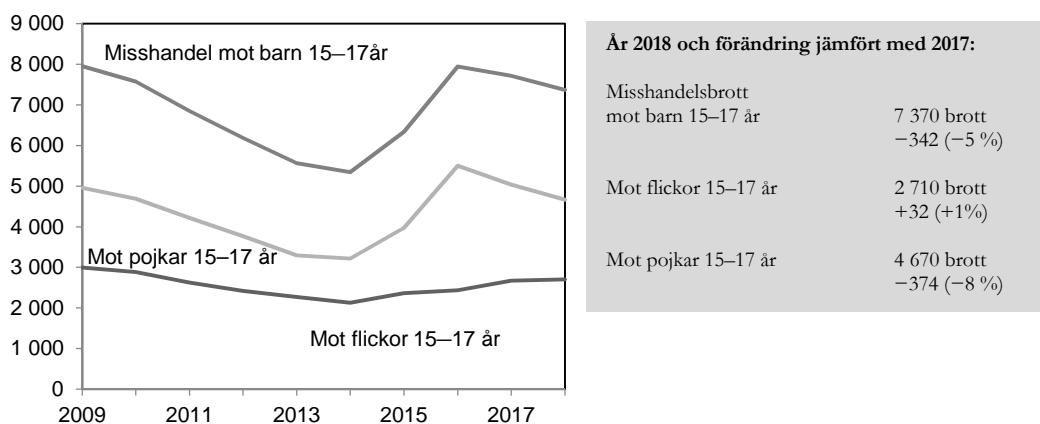
Figur 13. Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn 7–14 år totalt, mot flickor 7–14 år och mot pojkar 7–14 år, åren 2009–2018.

Figur 14. Anmälda misshandelsbrott mot barn 7–14 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 12 300 anmälda brott.

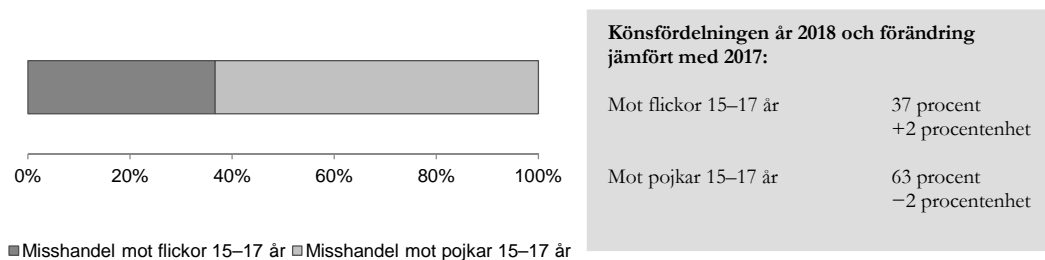
Mot barn 15–17 år

Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn i åldern 15–17 år minskade under 2018, med 5 procent till 7 370 anmälda brott. Av dessa var 2 710 brott mot flickor och 4 670 brott mot pojkar. De anmälda misshandelsbrotten mot barn 15–17 år har utmärkts av ganska stora svängningar under den senaste tioårsperioden. Jämfört med 2009 har antalet anmälda misshandelsbrott mot barn 15–17 år minskat med 7 procent, från 7 960 till 7 370 anmälda brott.

Figur 15. Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn 15–17 år totalt, mot flickor 15–17 år och mot pojkar 15–17 år, åren 2009–2018.

Av de anmälda misshandelsbrotten mot barn 15–17 år var 37 procent brott mot flickor och 63 procent mot pojkar.

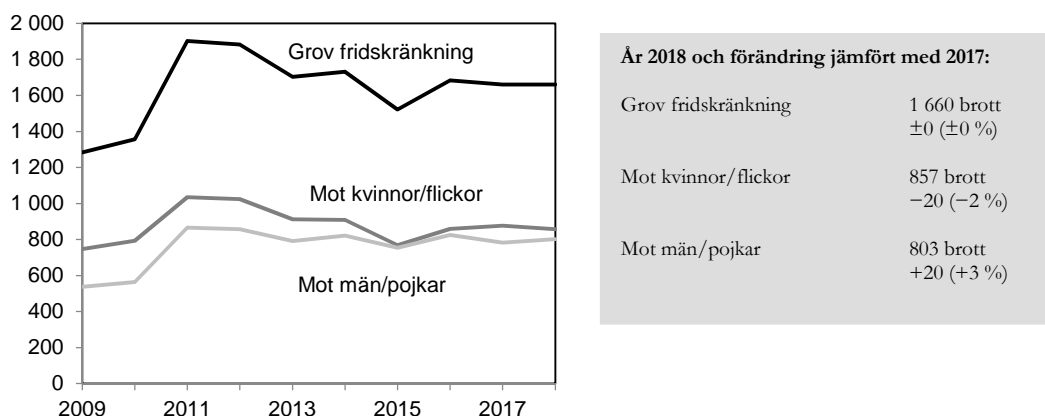

Figur 16. Anmälda misshandelsbrott mot barn 15–17 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 7 370 anmälda brott.

Grov fridskränkning

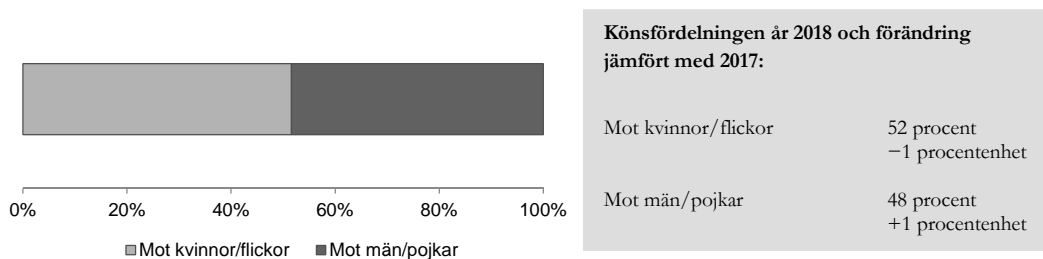
Grov fridskränkning omfattar flera brott och kan bestå av flera olika brottstyper, såsom misshandel, olaga hot och hemfridsbrott som sammantaget ingår i en upprepad kränkning och riktas mot en närstående eller tidigare närstående person. Brotten om grov fridskränkning redovisas könsindelade sedan 2009.

Antalet anmälningar om grov fridskränkning var oförändrat jämfört med 2017, med 1 660 brott (± 0 %). Något fler brott gällde brott mot kvinnor/flickor, 857 brott, än mot män/pojkar, 803 brott. Jämfört med 2009 har anmälda brott gällande grov fridskränkning ökat med 29 procent. Ökningen skedde dock under första delen av den uppmätta tioårsperioden, fram till 2011. Därefter har anmälda fall av grov fridskränkning totalt sett minskat.

Figur 17. Antalet anmälda fall av grov fridskränkning totalt, mot kvinnor/flickor och mot män/pojkar, åren 2009–2018.

Fördelning av anmälda fall av grov fridskränkning mot kvinnor/flickor och män/pojkar 2018 var relativt jämn och uppgick till 52 respektive 48 procent.

Figur 18. Anmälda fall av grov fridskränkning fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 1 660 anmälda brott.

Av de anmälda brotten om grov fridskränkning var majoriteten, 81 procent brott mot barn 0–17 år, och 19 procent avsåg brott mot person 18 år eller äldre. Åldersfördelningen följde samma mönster för både kvinnor/flickor och män/pojkar. Könsfördelningen var jämn för barn 0–17 år, medan det var en större andel utsatta kvinnor än män bland personer som var 18 år eller äldre.

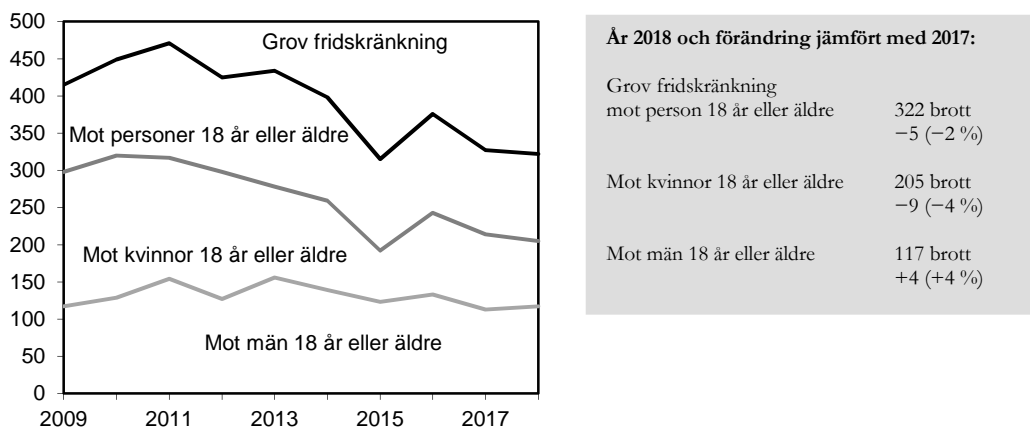
Tabell 4. Antal och andel fall av grov fridskränkning per åldersgrupp dels totalt, dels mot kvinnor/flickor respektive mot män/pojkar, samt procentuell könsfördelning för de olika åldersgrupperna, 2018.

Ålder	Samtliga		Kvinnor/flickor		Män/pojkar		Könsfördelning	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Kvinnor	Män
-17 år	1 340	81	652	76	686	85	49	51
18 år–	322	19	205	24	117	15	64	36
Samtliga	1 660	100	857	100	799	100	52	48

Grov fridskränkning mot personer 18 år eller äldre

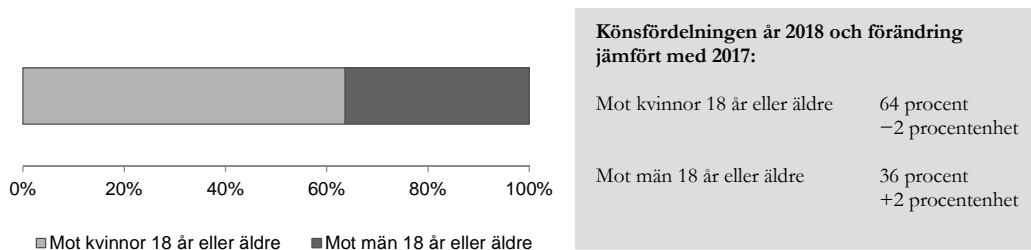
Under 2018 uppgick antalet anmälda grova fridskränkingsbrott mot person 18 år eller äldre till totalt 322 brott, vilket är en minskning med 5 brott jämfört med 2017. Av dessa uppgick antalet anmälda grova fridskränkingsbrott mot kvinnor 18 år eller äldre till totalt 205 brott, vilket är en minskning jämfört med 2017 med 9 brott (-4 %). De anmälda brotten om grov fridskränkning mot män 18 år eller äldre uppgick till totalt 117 brott, vilket är 4 brott fler än 2017 (+4 %).

Sedan 2009 har de anmälda brotten om grov fridskränkning mot personer 18 år eller äldre minskat med 127 anmälda brott, eller 31 procent. Under perioden har de anmälda grova fridskränkingsbrotten mot kvinnor 18 år eller äldre minskat med 115 anmälda brott, eller 39 procent, samtidigt som de anmälda brotten mot män 18 år eller äldre har minskat 10 procent (-12 brott).

Figur 19. Antalet anmälda fall av grov fridskränkning mot person över 18 år totalt, mot kvinnor 18 år eller äldre och mot män 18 år eller äldre, åren 2009–2018.

Av de anmälda brotten om grov fridskränkning mot person 18 år eller äldre 2018 var 64 procent brott mot kvinnor och 36 procent mot män.

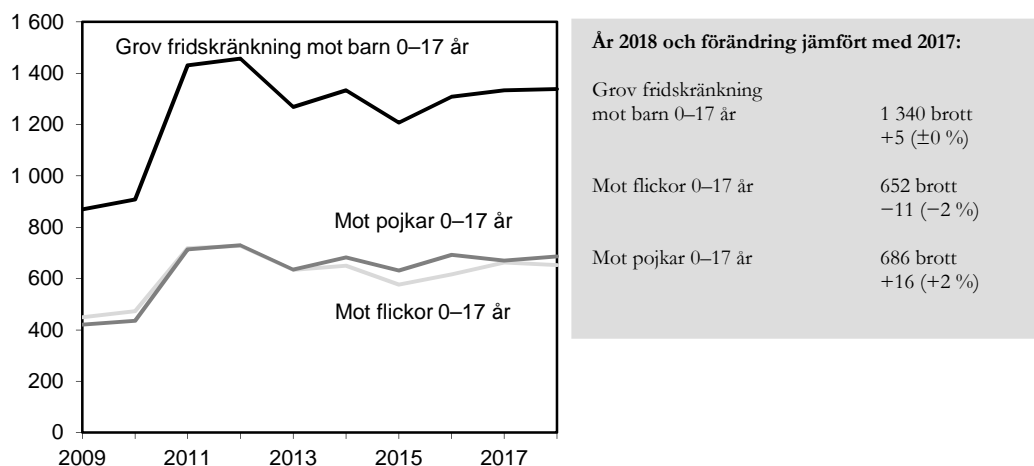

Figur 20. Anmälda fall av grov fridskränkning mot person över 18 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 322 anmälda brott.

Grov fridskränkning mot barn 0–17 år

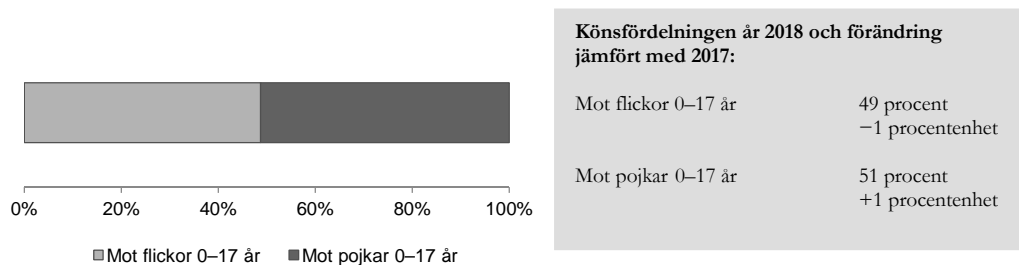
Av alla anmälda fall av grov fridskränkning 2018 var 81 procent riktade mot barn i åldern 0–17 år. Det rörde sig om totalt 1 340 fall av grov fridskränkning mot barn 0–17 år, vilket var oförändrat jämfört med 2017. Antalet anmälda fall av grov fridskränkning mot flickor minskade med 11 brott, eller 2 procent, till 652 brott, medan antalet anmälda fall mot pojkar ökade med 16 brott, eller 2 procent, till 686 brott.

Sedan 2009 har antalet anmälda fall av grov fridskränkning mot barn 0–17 år ökat med 430 brott (+49 %). Under samma period ökade dessa brott mot flickor med 40 procent (+179 brott), medan de mot pojkar ökade med 60 procent (+251 brott).

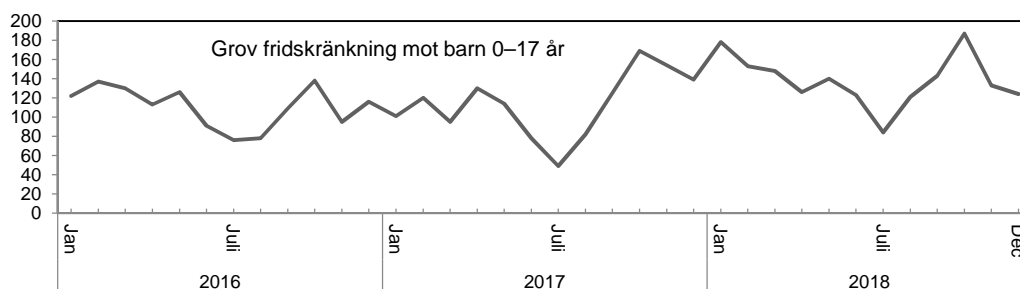
Figur 21. Antalet anmälda fall av grov fridskränkning mot barn under 18 år totalt, mot flickor under 18 år och mot pojkar under 18 år, åren 2009–2018.

Av de anmälda brotten om grov fridskränkning mot barn 0–17 år var 49 procent riktade mot flickor och 51 procent mot pojkar 2018.

Figur 22. Anmälda fall av grov fridskränkning mot barn under 18 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 1 340 anmälda brott.

Liksom misshandel mot barn anmäls grov fridskränkning mot barn i högre grad under skolvermenerna än under sommarmånaderna juni–augusti.

Figur 23. Antal anmälda fall av grov fridskränkning mot person under 18 år månadsvis, 2016–2018.

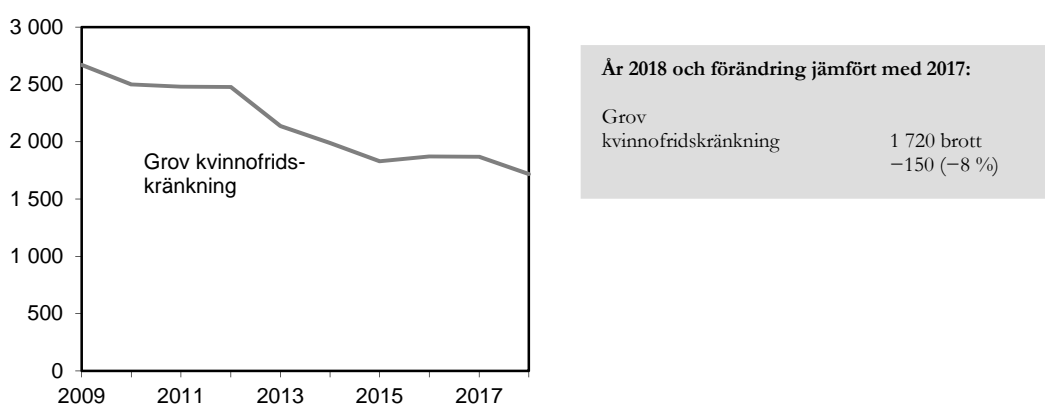
Eftersom fridskränkingsbrotten omfattar flera brott och kan bestå av flera olika brottstyper, såsom misshandel, olaga hot och hemfridsbrott som sammantaget ingår i

en upprepad kränkning, är utvecklingen av de anmälda fridskränkningssbrotten beroende av polisens och åklagarnas hantering av dessa brott.

Grov kvinnofridskränkning

Grov kvinnofridskränkning omfattar flera brott och kan bestå av flera olika brottstyper, såsom misshandel, olaga hot och hemfridsbrott som sammantaget ingår i en upprepad kränkning och begås av en man mot en kvinna som han är eller har varit gift med eller som han bor eller har bott tillsammans med under äktenskapsliknande förhållanden.

Mellan 2017 och 2018 har antalet anmälda fall av grov kvinnofridskränkning minskat till 1 720 brott (–8 %). Sett till den senaste tioårsperioden har antalet anmälda fall av grov kvinnofridskränkning minskat med 36 procent (–952 brott).

Figur 24. Antalet anmälda fall av grov kvinnofridskränkning totalt, åren 2009–2018.

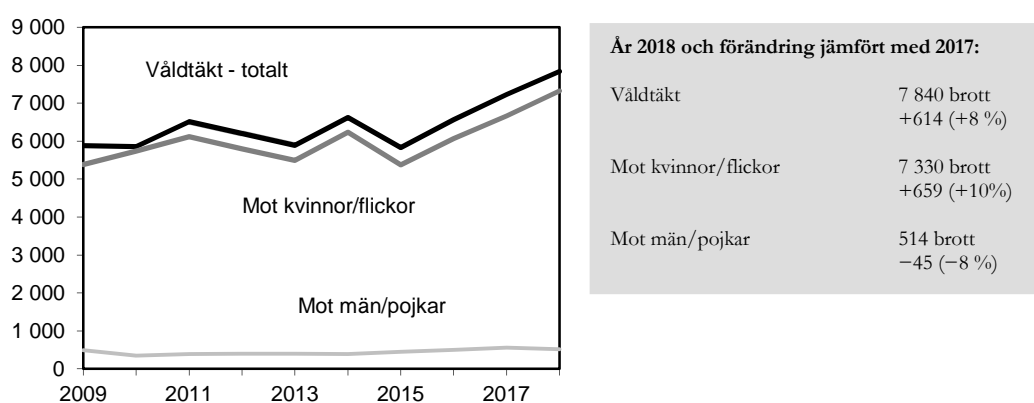
Eftersom kvinnofridskränkningssbrotten omfattar flera brott och kan bestå av flera olika brottstyper, såsom misshandel, olaga hot och hemfridsbrott som sammantaget ingår i en upprepad kränkning, är utvecklingen av de anmälda brotten om grov kvinnofridskränkning beroende av polisens och åklagarnas hantering av dessa brott.

Våldtäkt

De anmälda våldtäkterna⁷ ökade med 8 procent eller 614 brott, till 7 840 brott 2018. Av de anmälda våldtäkterna utgjordes 7 330 anmälda brott av våldtäkt mot kvinnor eller flickor, medan 514 anmälda brott avsåg våldtäkt mot män eller pojkar. Jämfört med 2017 har de anmälda våldtäktsbrotten mot kvinnor/flickor ökat med 10 procent (+659 brott). De anmälda våldtäktsbrotten mot män/pojkar har minskat, med 45 brott (–8 %), mellan 2017 och 2018.

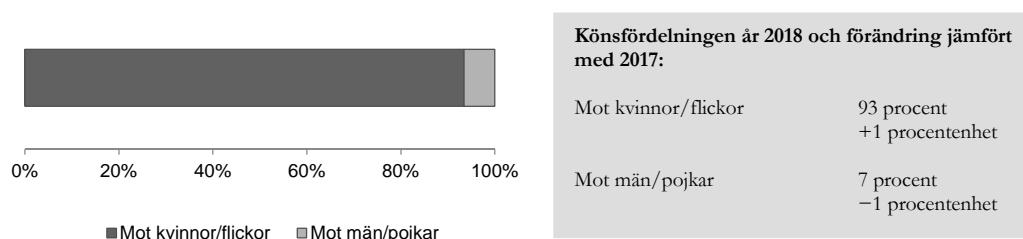
⁷ Den 1 juli 2018 infördes en ny paragraf (oaktsam våldtäkt 1 a §) i BrB 6 kap. De anmälda brotten gällande oaktsam våldtäkt ingår i summeringen av våldtäkt totalt. Under perioden 1 juli till 31 december 2018 anmäldes sju brott gällande oaktsam våldtäkt.

De anmälda våldtäkterna har ökat med 1 960 brott (+33 %) under den senaste tioårsperioden (2009–2018). Under perioden har antalet anmälda våldtäkter mot kvinnor/flickor ökat med 36 procent (+1 940 brott), medan de anmälda våldtäkterna mot män/pojkar har ökat med 4 procent (+22 brott). Ökningen under perioden kan delvis kopplas samman med flertalet förändringar i sexualbrottslagstiftningen, som inneburit att fler gärningar än tidigare bedöms som våldtäkt. Bland annat utvidgades våldtäktsbegreppet den 1 juli 2013, och den 1 juli 2018 infördes ett nytt brott för oaktsam våldtäkt under 1 a § i brottbalkens sjätte kapitel⁸. Utöver lagstiftningen kan även förändringar i anmälnings-benägenheten påverka antalet anmälda våldtäkter. Vid tolkning av statistiken bör man dessutom tänka på att enstaka anmälningar med ett stort antal brott kan ge upphov till årliga variationer i statistiken. Brå sammanställer årligen en lista över stora ärenden som kunnat identifieras i underlaget till statistiken som ett tolkningsstöd. För en redogörelse av identifierade stora ärenden i den preliminära statistiken över anmälda brott 2018 se avsnittet *Jämförbarhet över tid*.

Figur 25. Antalet anmälda våldtäkter totalt, mot kvinnor/flickor och mot män/pojkar, åren 2009–2018.

Av de anmälda våldtäkterna totalt 2018 var 93 procent brott mot en kvinna/flicka och 7 procent mot en man/pojke.

Figur 26. Anmälda våldtäkter fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 7 840 anmälda brott.

⁸ Den 1 april 2005 trädde en ny sexualbrottslagstiftning i kraft som bland annat innebär att vissa gärningar som tidigare rubricerats som sexuellt utnyttjande rubriceras som våldtäkt.

Av de anmälda våldtäkterna 2018 riktades 56 procent mot en person 18 år eller äldre och 15 procent var våldtäkt mot barn 15–17 år. Därutöver rörde 29 procent våldtäkt mot barn under 15 år. Liknande åldersfördelning gällde för kvinnor/flickor. Av våldtäkterna mot män/pojkar riktades 38 % mot en person över 18 år eller äldre och 56 % var våldtäkt mot pojkar under 15 år, 7 procent rörde våldtäkt mot pojkar 15–17 år. Även könsfördelningen var liknande för alla åldersgrupper, med undantag för våldtäkt mot barn under 15 år, där andelen brott mot män/pojkar är större än i övriga åldersgrupper (13 %).

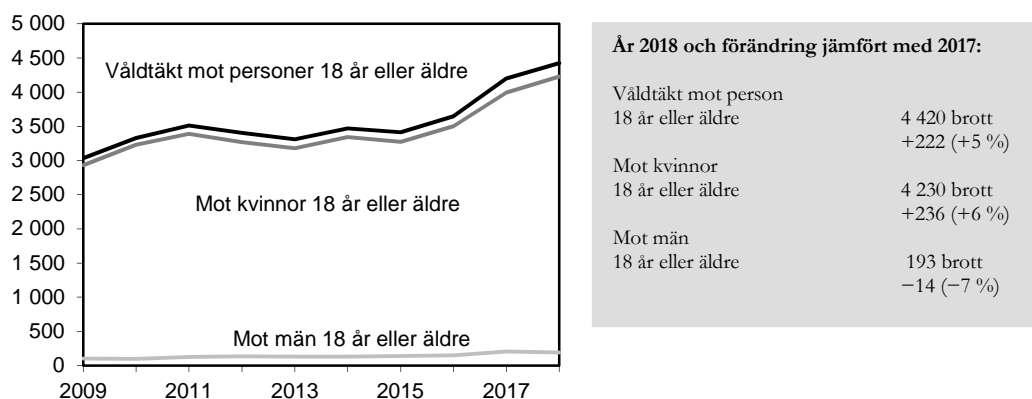
Tabell 5. Antal och andel anmälda våldtäkter per åldersgrupp dels totalt, dels mot kvinnor/flickor respektive mot män/pojkar, samt procentuell könsfördelning för de olika åldersgrupperna, 2018.

Ålder, år	Samtliga		Kvinnor/flickor		Män/pojkar		Könsfördelning	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Kvinnor/flickor	Män/pojkar
– 14 år	2 250	29	1 960	27	287	56	87	13
15–17 år	1 170	15	1 140	15	34	7	97	3
18 år–	4 420	56	4 230	58	193	38	96	4
Samtliga	7 840	100	7 330	100	514	100	93	7

Våldtäkt mot person 18 år eller äldre

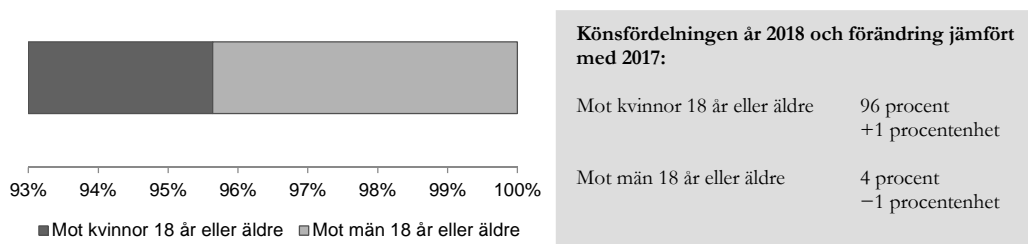
Av de anmälda våldtäktsbrotten 2018 utgjordes 4 420 brott av våldtäkter mot person 18 år eller äldre. De anmälda våldtäkterna mot kvinnor 18 år eller äldre hade ökat med 236 anmälda brott (+6 %) sedan året innan, medan de anmälda våldtäktsbrotten mot män 18 år eller äldre minskade med 14 brott (–7 %).

Sedan 2009 har de anmälda våldtäktsbrotten mot person 18 år och äldre ökat med 46 procent (+1 390 brott). De anmälda våldtäkterna mot kvinnor 18 år eller äldre har ökat med 1 300 brott (+44 %) mellan 2009 och 2018, medan de anmälda våldtäkterna mot män 18 år eller äldre ökat med 92 brott (+91 %) under samma period.

Figur 27. Antalet anmälda våldtäkter mot person 18 år eller äldre totalt, mot kvinnor 18 år eller äldre och mot män 18 år eller äldre, åren 2009–2018.

Av de anmälda våldtäkterna mot person 18 år eller äldre 2018 var 96 procent brott mot en kvinna och 4 procent mot en man.

Figur 28. Anmälda våldtäkter mot person 18 år eller äldre fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 4 420 anmälda brott.

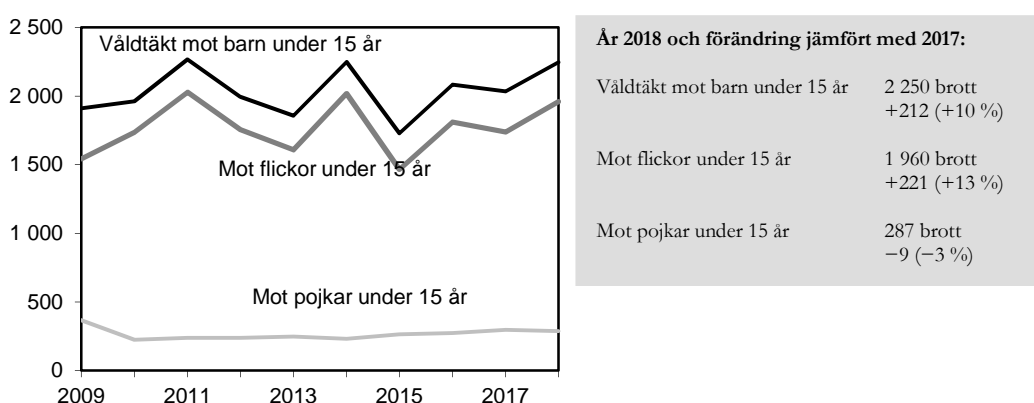
Våldtäkt mot barn 0–17 år

Av de anmälda våldtäktsbrotten 2018 var det 44 procent (3 420 brott) som bestod av våldtäkter mot barn i åldern 0–17 år, vilket innebar en ökning med 13 procent (+392 brott) jämfört med 2017, och en ökning med 20 procent (+569 brott) sedan 2009. Av de anmälda våldtäkterna mot barn 0–17 år 2018 var 91 procent brott mot en flicka och 9 procent mot en pojke. Nedan redovisas våldtäkt mot barn efter två åldersklasser, 0–14 år samt 15–17 år.

Våldtäkt mot barn under 15 år

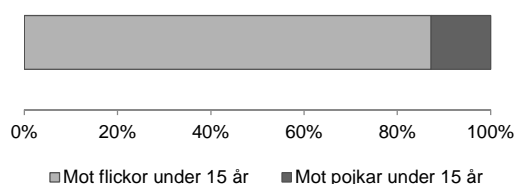
Av de anmälda våldtäkterna mot barn riktades 2 250 anmälda brott mot barn under 15 år, en ökning med 212 brott, eller 10 procent, jämfört med 2017. De anmälda våldtäktsbrotten mot flickor under 15 år ökade med 221 brott (+13 %), medan de anmälda våldtäktsbrotten mot pojkar under 15 år minskade med 9 brott (–3%).

Sedan 2009 har de anmälda våldtäktsbrotten mot barn under 15 år ökat med 18 procent (+336 brott). De anmälda våldtäkterna mot flickor under 15 år ökade med 417 (+27 %) mellan 2009 och 2018, medan våldtäkterna mot pojkar under 15 år minskade med 81 anmälda brott (–22 %).

Figur 29. Antalet anmälda våldtäkter mot barn under 15 år totalt, mot flickor under 15 år och mot pojkar under 15 år, åren 2009–2018.

Av de anmälda våldtäkterna mot barn under 15 år var 87 procent brott mot flickor och 13 procent mot pojkar 2018.

Könsfördelningen år 2018 och förändring jämfört med 2017:

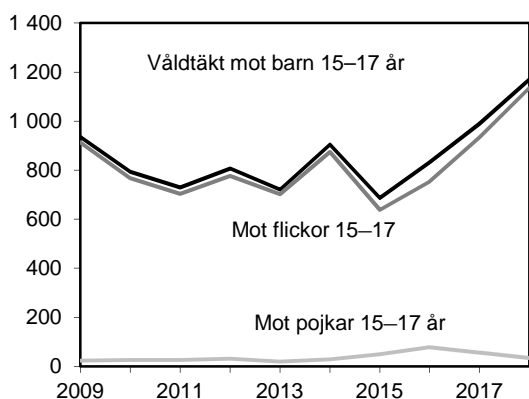
Mot flickor	87 procent +2 procentenhet
Mot pojkar	13 procent -2 procentenhet

Figur 30. Anmälda våldtäkter mot barn under 15 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 2 250 anmälda brott.

Våldtäkt mot barn 15–17 år

Antalet anmälda brott mot barn 15–17 år ökade med 180 anmälda brott (+18 %) jämfört med 2017. De anmälda våldtäkterna mot flickor 15–17 år ökade med 202 brott (+22 %), medan de anmälda våldtäkterna mot pojkar 15–17 år minskade med 22 brott (-39 %).

Sedan 2009 har de anmälda våldtäktsbrotten mot barn 15–17 år totalt sett ökat med 25 procent (+233 brott). Ökningen utgörs främst av våldtäkter mot flickor 15–17 år, som ökade med 222 brott (+24 %). Antalet anmälda våldtäkter mot pojkar 15–17 år ökade med 11 anmälda brott (+48 %) under perioden.

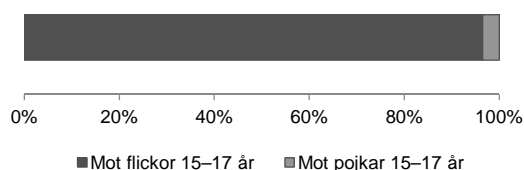

År 2018 och förändring jämfört med 2017:

Våldtäkt mot barn 15–17 år	1 170 brott +180 (+18 %)
Mot flickor 15–17 år	1 140 brott +202 (+22 %)
Mot pojkar 15–17 år	34 brott -22 (-39%)

Figur 31. Antalet anmälda våldtäkter mot barn 15–17 år totalt, mot flickor 15–17 år och mot pojkar 15–17 år, åren 2009–2018.

Av de anmälda våldtäkterna mot barn 15–17 år var 97 procent brott mot flickor och 3 procent mot pojkar 2018.

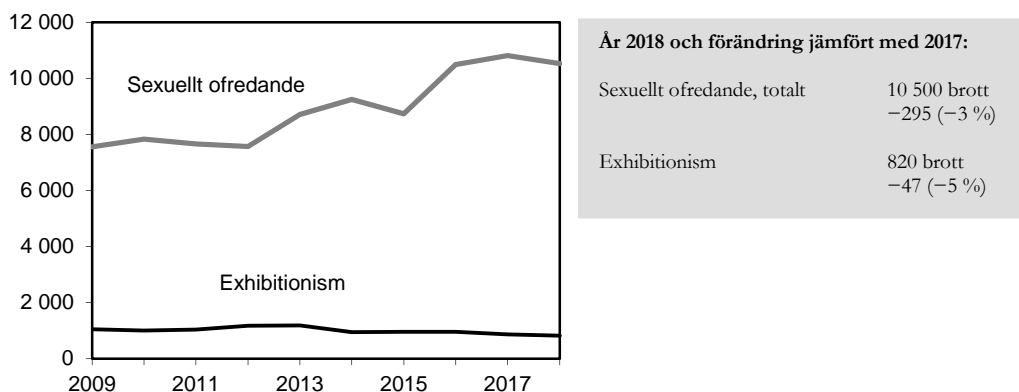
Könsfördelningen år 2018 och förändring jämfört med 2017:

Mot flickor 15–17 år	97 procent +3 procentenhet
Mot pojkar 15–17 år	3 procent -3 procentenhet

Figur 32. Anmälda våldtäkter mot barn 15–17 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 1 170 anmälda brott.

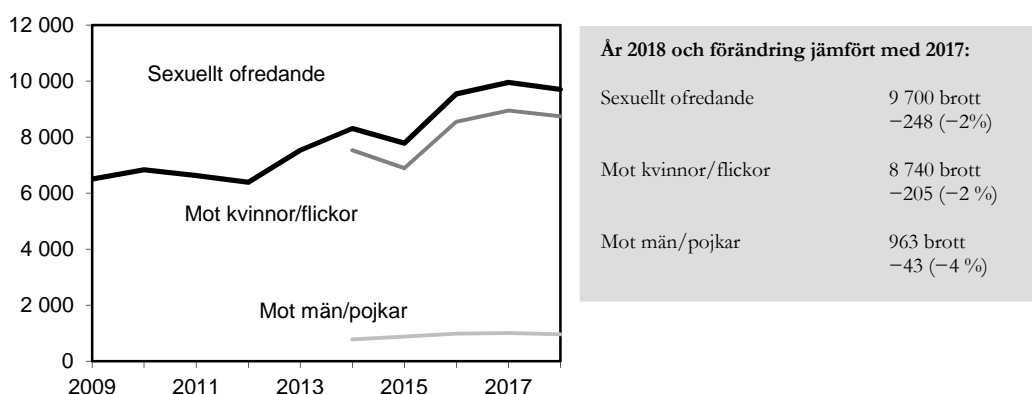
Sexuellt ofredande

Totalt anmäldes 10 500 fall av sexuellt ofredande 2018, vilket jämfört med 2017 innebär en minskning med 3 procent (–295 brott). Sett till den senaste tioårsperioden (2009–2018) har antalet anmälda brott ökat, med 39 procent, från 7 560 till 10 500 brott. Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande 2018 rörde 820 brott (8 %) exhibitionism (blottning).

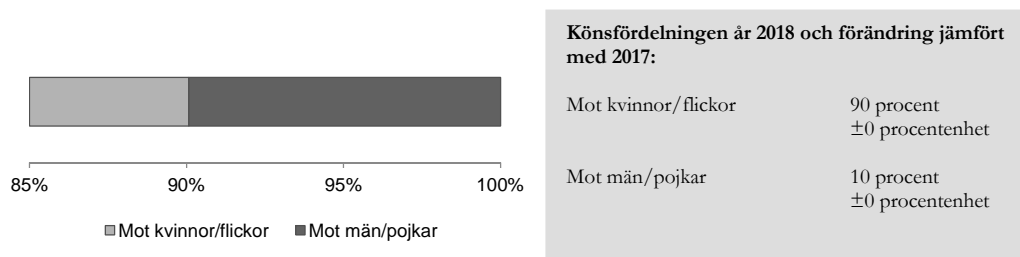
Figur 33. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande totalt och exhibitionism, åren 2009–2018.

Från och med 2014 redovisas sexuellt ofredande (exklusive exhibitionism) uppdelat på kön och ålder. Under 2018 anmäldes 8 740 fall av sexuella ofredanden mot kvinnor/flickor, vilket är en minskning med 205 brott eller 2 procent. Även antalet anmälda fall av sexuella ofredanden mot män/pojkar minskade, med 43 brott (–4 %) till 963 anmälda brott. Sedan 2014 har antalet sexuella ofredanden mot kvinnor/flickor ökat med 1 210 brott (+16 %), och antalet anmälda sexuella ofredanden mot män/pojkar har ökat med 183 brott (+23 %).

Figur 34. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande (exkl. exhibitionism) totalt åren 2009–2018, samt mot kvinnor/flickor och mot män/pojkar åren 2014–2018.

Majoriteten (90 %) av de anmälda fallen av sexuellt ofredande var brott mot kvinnor/flickor, och 10 procent av dem var brott mot män/pojkar.

Figur 35. Anmälda fall av sexuellt ofredande fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018. Totalt 9 700 anmälda brott (exklusive exhibitionism).

Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande 2018 var 57 procent brott mot en person 18 år eller äldre, och 15 procent utgjordes av sexuellt ofredande mot barn 15–17 år. Liknande åldersmönster gällde för kvinnor/flickor. När det gäller gruppen män/pojkar var andelen under 15 år högre och andelen 18 år eller äldre lägre än för totalen och mot kvinnor/flickor. Könsfördelningen var likartad för alla åldersgrupper, med undantag för brott mot barn under 15 år, där andelen brott mot män/pojkar är större än i övriga åldersgrupper.

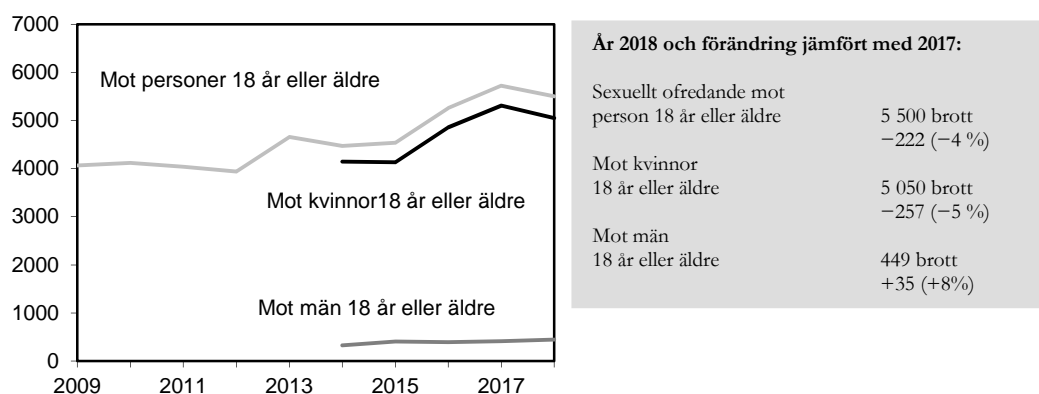
Tabell 6. Antal och andel anmälda fall av sexuella ofredanden totalt som riktas mot kvinnor/flickor och som riktas mot män/pojkar efter åldersgrupper och könsfördelning för de olika åldersgrupperna, 2018. *Exklusive exhibitionism.

Ålder, år	Samtliga		Kvinnor/flickor		Män/pojkar		Könsfördelning	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Kvinnor/flickor	Män/pojkar
–14 år	2 710	28	2 310	26	401	42	85	15
15–17 år	1 490	15	1 380	16	113	12	92	8
18 år–	5 500	57	5 050	58	449	47	92	7
Samtliga*	9 700	100	8 740	100	963	100	90	10

Mot person 18 år eller äldre

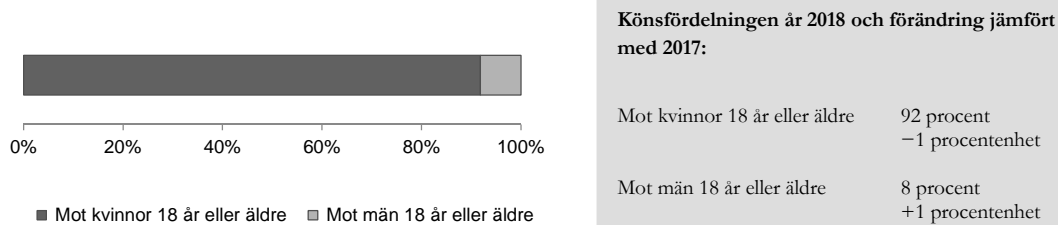
Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot person 18 år eller äldre minskade under 2018 med 4 procent till 5 500 anmälda brott. De anmälda fallen av sexuellt ofredande mot kvinnor 18 år eller äldre minskade med 257 anmälda brott (–5 %), till 5 050 brott. Motsvarande brott mot män 18 år eller äldre ökade med 35 brott (+8 %), till 449 brott.

Sedan 2014 har antalet anmälda sexuella ofredanden mot person 18 år eller äldre ökat med 23 procent (+1 030 brott). Under samma period har antalet anmälda sexuella ofredanden mot kvinnor över 18 år ökat med 908 brott (+22 %). Även antalet anmälda sexuella ofredanden mot män över 18 år ökade under samma period, med 121 brott (+37 %).

Figur 36. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande (exkl. exhibitionism) mot person 18 år eller äldre totalt åren 2009–2018, samt mot kvinnor 18 år eller äldre och mot män 18 år eller äldre, åren 2014–2018.

Majoriteten (92 %) av de anmälda brotten om sexuellt ofredande mot person 18 år eller äldre 2018 utgjordes av brott mot kvinnor, medan 8 procent av de anmälda brotten var riktade mot män.

Figur 37. Anmälda fall av sexuellt ofredande (exkl. exhibitionism) mot person 18 år eller äldre fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018.

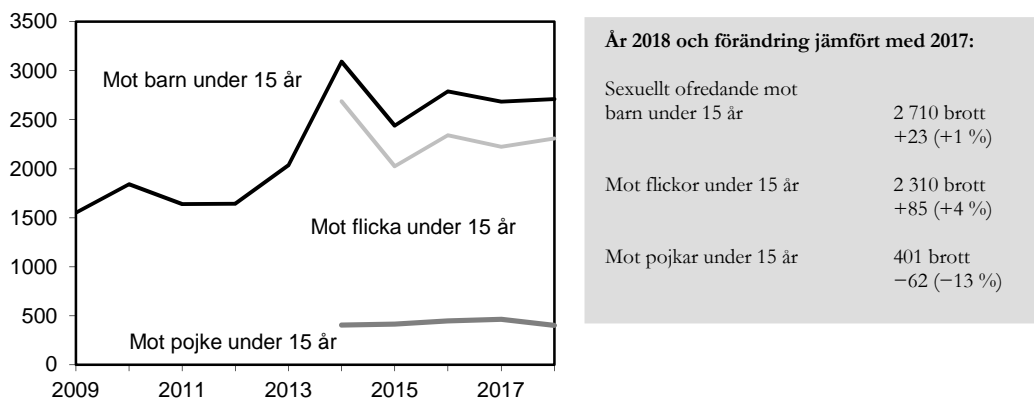
Sexuellt ofredande mot barn 0–17 år

Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande var 43 procent, 4 200 brott, riktade mot barn (0–17 år), vilket är en minskning med 1 procent (-26 brott). Sedan 2009 har antalet anmälda sexuella ofredanden mot barn 0–17 år dock ökat med 72 procent (1 760 brott). Nedan redovisas sexuellt ofredande mot barn efter två åldersgrupper, 0–14 år samt 15–17 år.

Sexuellt ofredande mot barn under 15 år

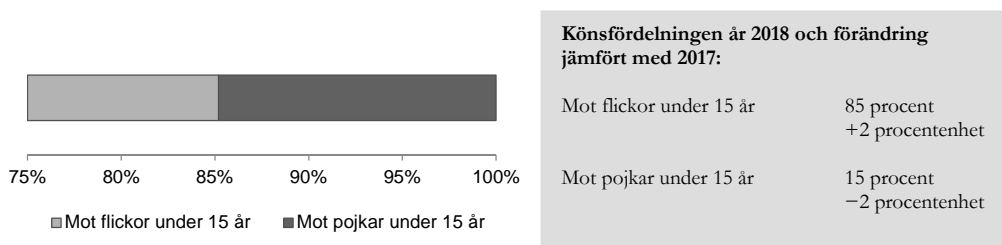
Totalt 2 710 anmälda ofredanden 2018 avsåg brott mot barn under 15 år, varav 2 310 var brott mot flickor och 401 var brott mot pojkar. Jämfört med 2017 ökade det totala antalet anmälda brott mot barn under 15 år, med 23 brott (+1 %). Antalet anmälda brott mot flickor under 15 år ökade med 4 procent, medan de anmälda brotten mot pojkar minskade med 13 procent.

Sedan 2009 har antalet anmälda sexuella ofredanden mot barn under 15 år ökat med 75 procent (1 160 brott). Sedan 2014 har antalet anmälda brott mot flickor under 15 år minskat med 381 brott (-14 %), medan antalet anmälda brott mot pojkar under 15 år har minskat med 3 brott (-1 %).

Figur 38. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande (exkl. exhibitionism) mot barn under 15 år totalt åren 2009–2018, samt mot flickor under 15 år och mot pojkar under 15 år, åren 2014–2018.

Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande mot barn under 15 år var 85 procent brott mot flickor och 15 procent mot pojkar.

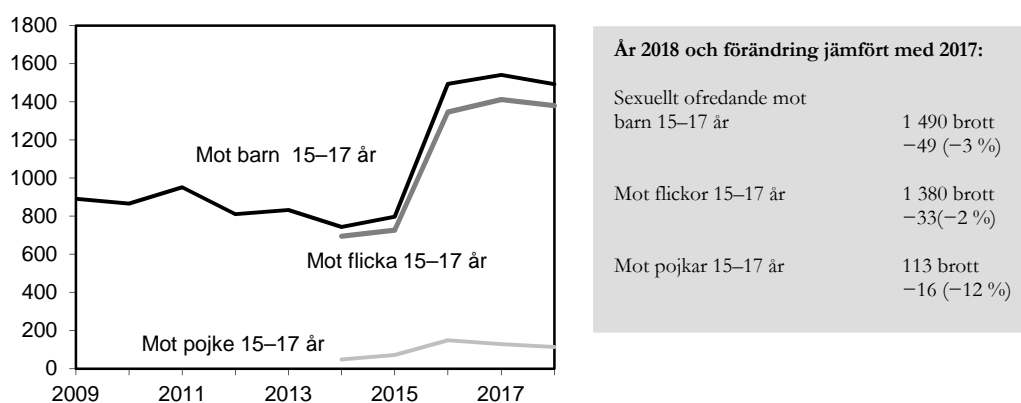

Figur 39. Anmälda fall av sexuellt ofredande (exkl. exhibitionism) mot barn under 15 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2018.

Sexuellt ofredande mot barn 15–17 år

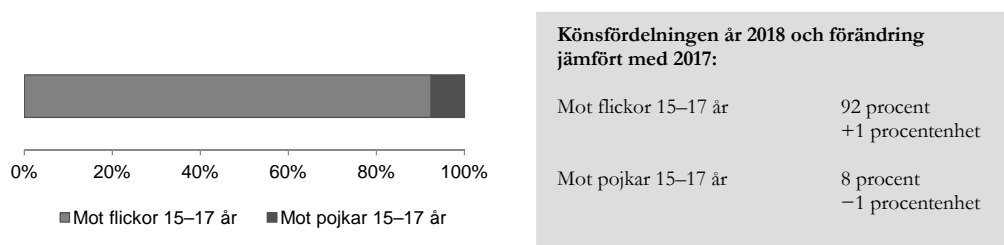
Under 2018 anmäldes 1 490 fall av sexuellt ofredande mot barn 15–17 år, vilket är 49 färre jämfört med 2017. Av dessa anmälda brott var 1 380 brott mot flickor 15–17 år och 113 brott mot pojkar 15–17 år. Jämfört med 2017 har antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot flickor minskat med 2 procent (–33 brott), och antalet anmälda brott mot pojkar har minskat med 12 procent (–16 brott).

Sedan 2009 har antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot barn 15–17 år ökat med 601 brott (+67 %). Sedan 2014 har antalet anmälda brott mot flickor 15–17 år ökat med 685 brott (+99 %), och antalet anmälda brott mot pojkar 15–17 år ökat med 65 brott (+135 %). År 2016 fördubblades nästan antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot flickor 15–17 år jämfört med 2015, även brott mot pojkar 15–17 år mer än fördubblades 2016, men från en lägre nivå (från 71 till 148 brott). Det året var det stor medial uppmärksamhet på sexuella ofredanden på allmän plats, inklusive festivaler som ofta sker under sommaren. I statistiken var ökningen koncentrerad till sommarmånaderna juli–augusti. Den förhöjda nivån av antal anmälda fall av sexuellt ofredande mot barn 15–17 år kvarstod 2018.

Figur 40. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande (exkl. exhibitionism) mot barn 15–17 år totalt, åren 2009–2018, samt mot flickor 15–17 år och mot pojkar 15–17 åren 2014–2018,

Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande mot barn 15–17 år var 92 procent brott mot flickor och 8 procent mot pojkar.

Figur 41. Anmälda fall av sexuellt ofredande fördelat på brottsoffrets könstillhörighet 2018. Totalt 1 490 anmälda brott.

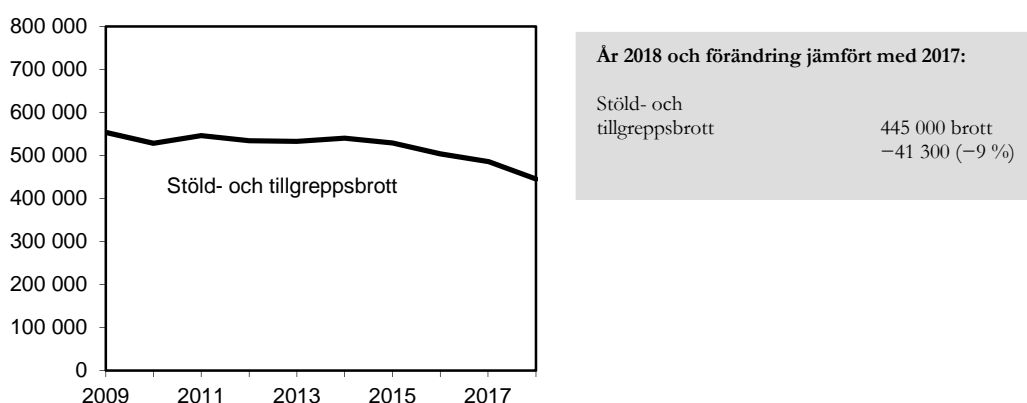
Stöld- och tillgreppsbrott⁹

Med stöld- och tillgreppsbrott avses brott som regleras i 8 kap. brottsbalken. Med stöld- och tillgreppsbrott avses brott som regleras i 8 kap. brottsbalken. Sett till samtliga anmälda stöld- och tillgreppsbrott är de antalsmässigt största brottstyperna stöld ur och från motordrivet fordon samt cykelstöld, som tillsammans utgjorde 25 procent av de anmälda stöld- och tillgreppsbrotten. I kapitlet beskrivs nivå och utveckling för kategorin stöld- och tillgreppsbrott samt för två av de grävsta brottstyperna som ingår i kategorin.

Under 2018 minskade de anmälda stöld- och tillgreppsbrotten med 41 300 brott (–9 %) jämfört med 2017, till 445 000. I stort sett alla typer av anmälda stöldbrott minskade, men de två enskilda brottstyper inom kategorin som minskade mest i antal var fickstölder (–17%) och inbrottsstöld i bostad, fritidshus med mera (–15 %).

⁹ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundade enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

De anmälda stöldbrotten har minskat kontinuerligt sedan 2009, med undantag för mindre uppgångar 2011 och 2014. År 2018 anmäldes 20 procent mindre brott än 2009.

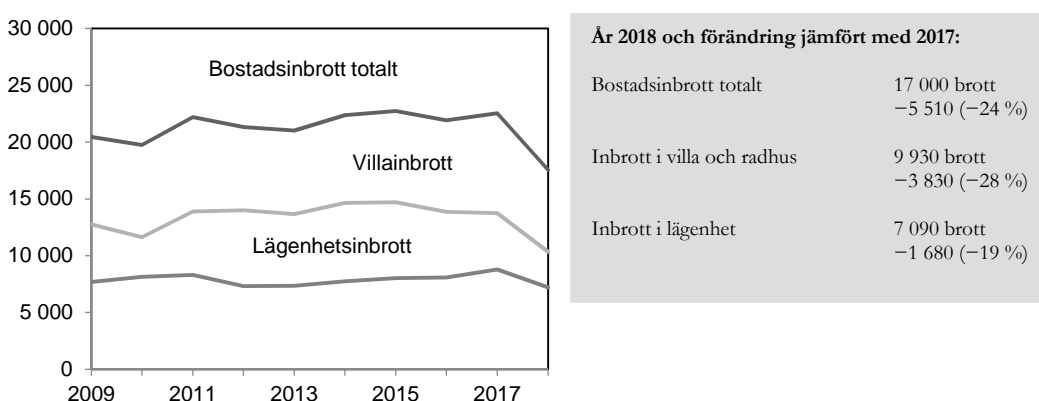
År 2018 och förändring jämfört med 2017:	
Stöld- och tillgreppsbrott	445 000 brott -41 300 (-9 %)

Figur 42. Antal anmälda stöld- och tillgreppsbrott, åren 2009–2018.

Bostadsinbrott och andra inbrottsstöld

År 2018 anmäldes 77 700 inbrottsstöld, vilket är en minskning med 13 procent jämfört med 2017. Inbrotten i bostad minskade med 24 procent, eller 5 510 anmälda brott, och minskningen syntes både i inbrotten i villor och radhus, som minskade med 28 procent till 9 930 brott och i inbrotten i lägenheter, som minskade med 19 procent till 7 090 brott.

Under den senaste tioårsperioden (2009–2018) har det totala antalet anmälda bostadsinbrott minskat med 17 procent. Antalet anmälda villainbrott har varierat under den senaste tioårsperioden, men har sammantaget minskat med 22 procent sedan 2009. Antalet anmälda lägenhetsinbrott har haft en jämnare utveckling under samma period, och minskat med 8 procent sedan 2009.

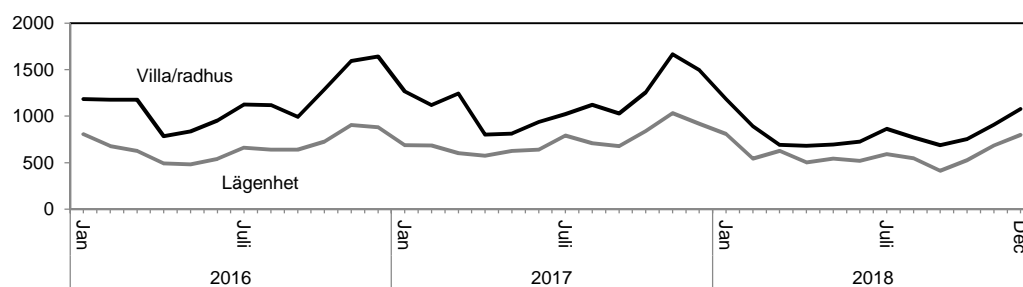

År 2018 och förändring jämfört med 2017:	
Bostadsinbrott totalt	17 000 brott -5 510 (-24 %)
Inbrott i villa och radhus	9 930 brott -3 830 (-28 %)
Inbrott i lägenhet	7 090 brott -1 680 (-19 %)

Figur 43. Antal anmälda bostadsinbrott, åren 2009–2018.

De anmälda villainbrotten har under de senaste tio åren haft en säsongsbetonad prägel. November är den månad då flest villainbrott anmäls, tätt följd av oktober och

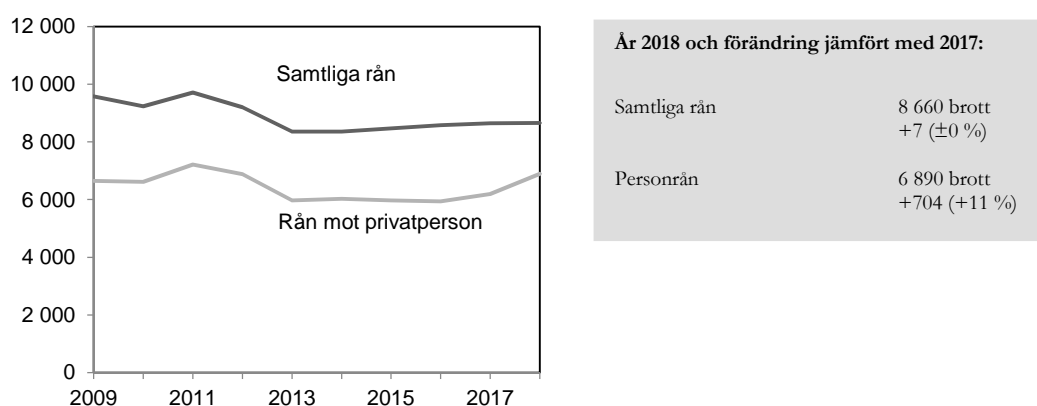
december. Denna säsongsvariation är inte lika tydlig för de anmälda lägenhetsinbrotten, som uppvisar mindre variationer under året.

Figur 44. Antal anmälda bostadsinbrott fördelade på villa/radhus och lägenhet månadsvis, 2016–2018

Rån

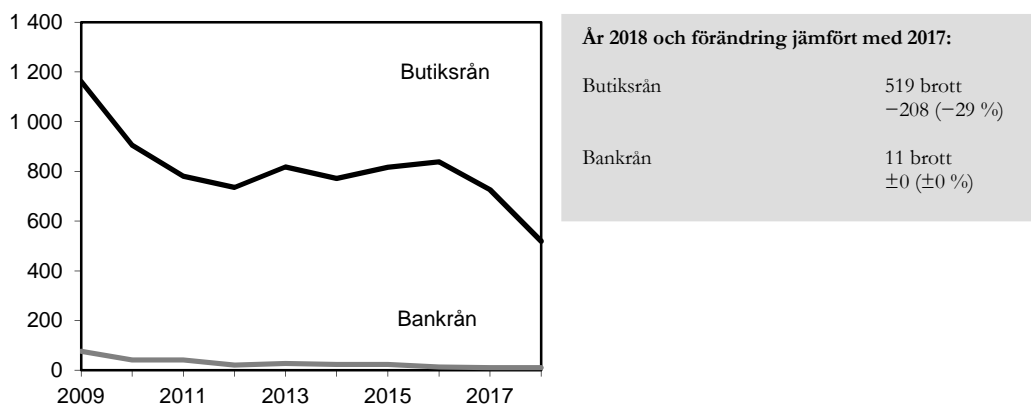
Under 2018 anmäldes 8 660 rån, vilket var oförändrat jämfört med året innan. Antalet rån mot privatpersoner (personrån), som är den vanligaste typen av rån, ökade, med 704 anmälda brott (+11 %) till 6 890 anmälda brott jämfört med 2017. Från 2009 ökade antalet anmälda personrån fram till 2011, för att sedan minska de två följande åren, och därefter öka något.

År 2018 och förändring jämfört med 2017:	
Samtliga rån	8 660 brott +7 (±0 %)
Personrån	6 890 brott +704 (+11 %)

Figur 45. Antal anmälda rån (totalt) och personrån, åren 2009–2018.

Andra typer av anmälda rån är betydligt färre till antalet, men ofta grövre, bland annat eftersom det relativt sett är vanligare att gärningspersonerna använder skjutvapen. Bland de andra typerna av rån återfinns bland annat butiksrån med 519 anmälda brott, vilket är en minskning med 208 brott sedan 2017. Under 2018 anmäldes 11 bankrån, vilket är oförändrat jämfört med 2017. De anmälda bankrånen är en liten brottstyp som minskat i antal under den senaste tioårsperioden. Taxirånen var oförändrade med 22 anmälda brott.

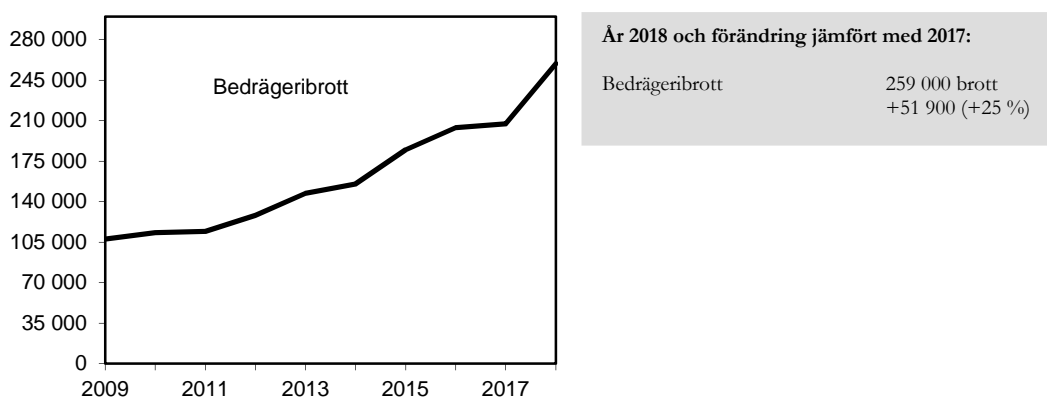

Figur 46. Antal anmälda butiksrån och bankrån, åren 2009–2018.

Bedrägeribrott

Med bedrägeribrott avses brott som regleras i 9 kap. brottsbalken. Sett till samtliga anmälda bedrägeribrott är de antalsmässigt största brottstyperna datorbedrägeri och bedrägeri med hjälp av internet som utgjorde 63 procent av de anmälda bedrägeribrotten. I kapitlet beskrivs nivå och utveckling för kategorin bedrägeribrott.

Under 2018 anmäldes 259 000 bedrägeribrott¹⁰, vilket är en ökning med 51 900 brott (+25 %) jämfört med 2017. Vissa typer av bedrägeribrott har minskat, medan andra har ökat. Bland annat ökade datorbedrägerier med 35 procent, till 136 000 anmälda brott, och utpressning ökade med 293 procent, till 15 600 anmälda brott. Den typ av bedrägeribrott som minskade mest var bedrägerier med hjälp av så kallad bluffaktura, som minskade med 4 910 (-51 %) till 4 780 anmälda brott. Under den senaste tioårsperioden har utvecklingen av de anmälda bedrägeribrotten sammantaget varit stadigt uppåtående. Totalt sett har antalet anmälda bedrägeribrott ökat med 141 procent under perioden 2009–2018.

Figur 47. Antal anmälda bedrägeribrott, åren 2009–2018.

¹⁰ Exklusive bidragsbrott.

Utvecklingen av bedrägeribrotten beror bland annat på en ökad internetanvändning i samhället, och den tekniska utvecklingen bidrar till att nya metoder och möjligheter att begå bedrägeribrott utvecklas. Anmälningens benägenheten varierar mellan olika typer av bedrägerier, bland annat beroende på omständigheterna kring brottet samt myndigheters och privata aktörers förmåga att upptäcka de brott som riktas mot dem. Bedrägeri är ett typiskt seriebrott, där en enda gärningsperson kan ge upphov till tusentals anmälda brott under en kort period. För enskilda typer av bedrägerier, exempelvis datorbedrägerier, kan statistiken därför uppvisa stora variationer från ett år till ett annat.

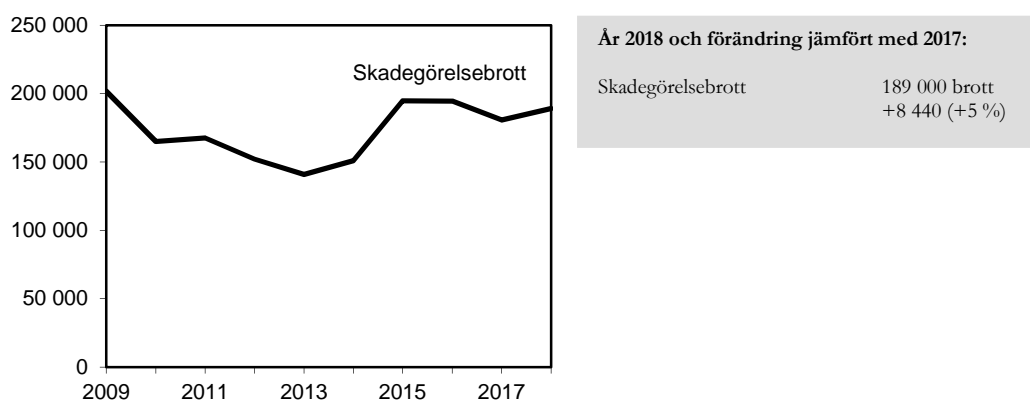
Skadegörelsebrott

Med skadegörelsebrott avses brott som regleras i 12 kap. brottsbalken. Sett till samtliga anmälda skadegörelsebrott är de antalsmässigt största brottstypen klotter (mot kollektivtrafiken och övrigt klotter) som utgjorde 45 procent av de anmälda skadegörelsebrotten 2017. I kapitlet beskrivs nivå och utveckling för kategorin skadegörelsebrott.

År 2018 anmäldes knappt 189 000 skadegörelsebrott, vilket innebar en ökning med 5 procent, jämfört med året innan. De flesta typer av skadegörelsebrott minskade, men de brottstyper som ökade var annan skadegörelse (ej klotter) och klotter mot kollektivtrafiken, som ökade med 13 400 (+34%) respektive 10 400 (+39 %) anmälda brott.

Utvecklingen av de anmälda skadegörelsebrotten har varierat över den senaste tioårsperioden. Jämfört med 2009 har antalet anmälda brott minskat med 6 procent.

Mängden skadegörelsebrott som registreras varierar beroende på berörda aktörers rutiner vid rapportering och registrering av brott. Ett exempel är att stora mängder anmälda skadegörelsebrott samlas och anmäls/registreras vid ett och samma tillfälle, vilket innebär att brotten i dessa fall kan härröra från tidigare år.

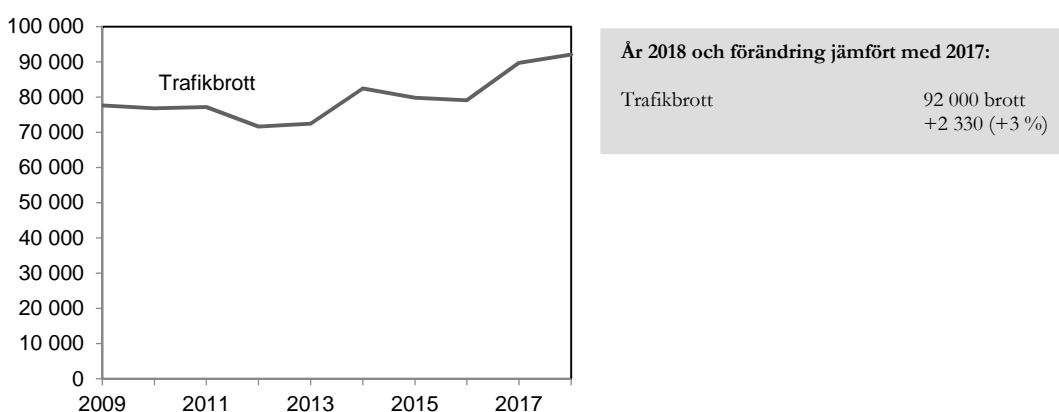

Figur 48. Antal anmälda skadegörelsebrott, åren 2009–2018.

Trafikbrott

Med trafikbrott avses här brott som regleras i trafikbrottslagen (1951:649). Sett till samtliga anmälda trafikbrott är de antalsmässigt största brottstyperna olovlig körning och rattfylleribrott, som tillsammans utgjorde 63 procent av de anmälda stöld- och tillgreppsbroten. I kapitlet beskrivs nivå och utveckling för kategorin trafikbrott samt för brottstypen rattfylleribrott.

År 2018 anmäldes 92 000 trafikbrott, vilket är en ökning med 2 330 (+3 %) brott jämfört med 2017. Trafikbrott tillhör de brottskategorier där antalet anmälda brott i huvudsak är ett resultat av polisens spanings- och ingripandeverksamhet.

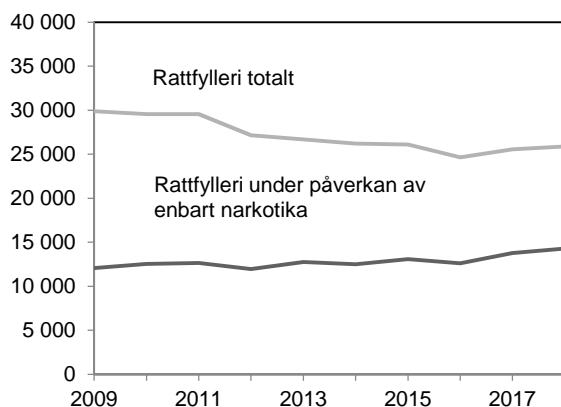

Figur 49. Antal anmälda trafikbrott, åren 2009–2018.

Rattfylleribrott

År 2018 anmäldes totalt 25 900 rattfylleribrott, vilket var en ökning med 1 procent jämfört med 2017. Rattfylleri under påverkan av narkotika, så kallat drograttfylleri, ökade med 4 procent till 14 300 anmälda brott. Med undantag för de senaste årens uppgång har trenden för det totala antalet anmälda rattfylleribrott varit nedåt-gående sedan 2009, medan utvecklingen för drograttfylleri har varit kontinuerligt svagt uppåt-gående under samma period.

Jämfört med 2009 har de anmälda rattfylleribrotten totalt minskat med 13 procent, medan antalet anmälda drograttfylleribrott har ökat med 18 procent. Antalet anmälda rattfylleribrott är i huvudsak ett resultat av polisens spanings- och ingripandeverksamhet.

Figur 50. Antal anmälda rattfylleribrott, åren 2009–2018.

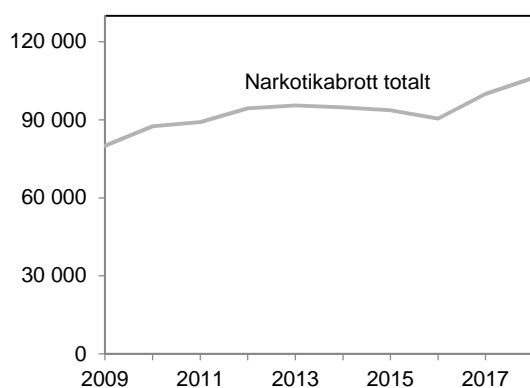
År 2018 och förändring jämfört med 2017:

Rattfylleri totalt	25 900 brott +358 (+1 %)
Under påverkan av narkotika	14 300 brott +509 (+4 %)

Narkotikabrott

Med narkotikabrott avses brott som regleras i narkotikastrafflagen (1951:649). Sett till samtliga anmälda narkotikabrott är den antalsmässigt största brottstypen narkotikabruk som utgjorde 48 procent av de anmälda narkotikabrotten. I kapitlet beskrivs nivå och utveckling för kategorin narkotikabrott.

År 2018 anmäldes cirka 106 000 brott mot narkotikastrafflagen (1968:64), vilket är en ökning med 6 procent jämfört med 2017. Den senaste tioårsperioden har de anmälda narkotikabrotten ökat med 33 procent. Fram till 2013 ökade de stadigt, för att därefter minska fram till 2016. I likhet med rattfylleribrotten hör narkotikabrotten till de brottskategorier där antalet anmälda brott i huvudsak är ett resultat av polisens spanings- och ingripande verksamhet.

Figur 51. Antal anmälda narkotikabrott, åren 2009–2018.

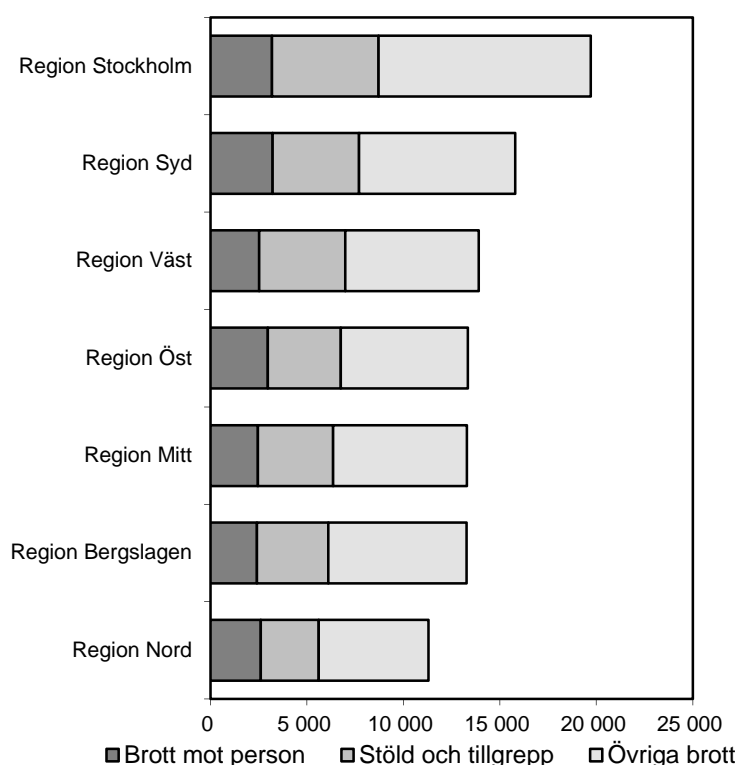
År 2018 och förändring jämfört med 2017:

Narkotikabrott	106 000 brott +6 140 (+6 %)
----------------	--------------------------------

Regionala resultat¹¹

Sedan den 1 januari 2015 är Polismyndigheten en myndighet indelad i sju polisregioner, i stället för som tidigare 21 länspolismyndigheter. Det innebär att statistiken över anmälda brott från och med 2015 utgår från de nya polisregionerna. För mer information, se avsnittet *Statistikens innehåll – regional fördelning*.

I relation till folkmängden anmäls flest brott i region Stockholm. Under 2018 anmäldes 19 700 brott per 100 000 invånare i region Stockholm. I regionerna Väst och Syd anmäldes cirka 13 900 respektive 15 800 brott per 100 000 invånare. I regionerna Mitt, Bergslagen och Öst anmäldes cirka 13 300 brott per 100 000 invånare. Lägst antal brott per 100 000 invånare anmäldes i region Nord, där 11 300 brott anmäldes.

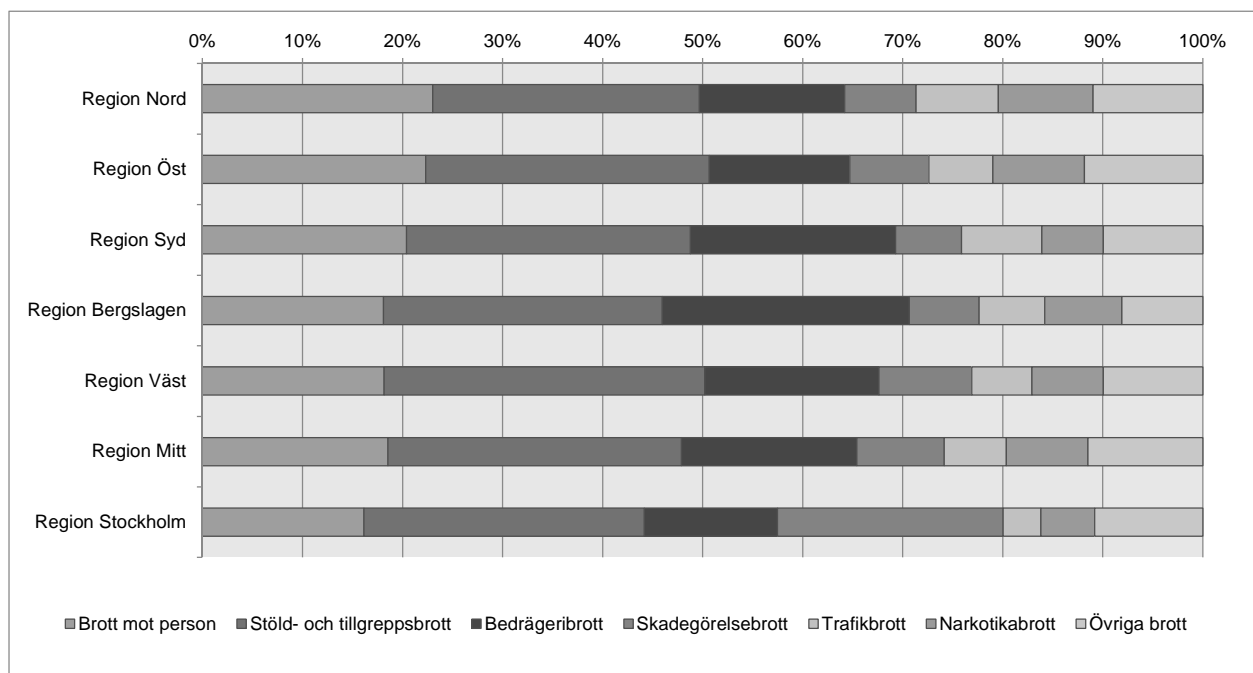

Figur 52. Antal anmälda brott per 100 000 invånare, per region, år 2018.

I de flesta regioner utgjorde anmälda *brott mot person* mellan 18 och 23 procent av de anmälda brotten 2018, men i region Stockholm utgjorde de 16 procent. I region Stockholm utgjorde däremot skadegörelsebrott en markant större andel (23 %) av

¹¹ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

samtliga anmälda brott än i de övriga regionerna. I övriga regioner var andelen skadegörelsebrott både lägre (7–9 %) och av en något annan karaktär.¹²

Figur 53. Andel anmälda brott av totalt antal anmälda brott i respektive region, efter brottskategorier 2018.

I storstadskommunerna Stockholm, Malmö och Göteborg anmäls ett högt antal anmälda brott per 100 000 invånare. En förklaring till det är att genomströmningen av människor som inte är bofasta i kommunen är hög. I storstädernas stadskärnor, som stadsdelen Norrmalm i Stockholm och Centrum i Göteborg respektive Malmö, anmäls av samma skäl ett högt antal brott per 100 000 invånare. Även andra kommuner med hög genomströmning av människor som inte är bofasta i kommunen kan uppvisa ett högt antal anmälda brott per 100 000 invånare.

Några nya redovisningar 2018

Från och med 2018 särredovisas ett antal nya brottstyper i statistiken. För detaljerad information om antal anmälda brott, se grundtabellerna på www.bra.se/statistik.

- Lagen (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden har ersatt lagen (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument, och särredovisas enligt fem nya brottstyper: *insiderbrott*,

¹² Skadegörelsebrotten i region Stockholm består till största del av *klotter mot kollektivtrafiken*, *övrigt klotter* och *skadegörelse mot stat, kommun, landsting (ej klotter)*. I övriga regioner domineras de anmälda skadegörelsebrotten av *skadegörelse på motorfordon (ej genom brand)* och *annan skadegörelse (ej klotter)*.

insiderbrott (grovt), obehörigt röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation samt marknadsmanipulation (grovt). Under 2018 anmäldes totalt 359 brott mot lagen om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden.

- Utlänningslagen (2005:716) har utöver redan befintliga indelningar även delats upp på brotten *uppsåtligen uppehåller sig i Sverige trots beslut om utvisning (20 kap. 2 §), har anställning eller bedriver verksamhet utan att inneha arbetstillstånd (20 kap. 3 §), har utlämning anställd som inte har rätt att vistas i Sverige, eller saknar arbetstillstånd (20 kap. 5 §)* samt *övriga brott mot utlänningslagen (20 kap. 4, 6, 7 §)*. Under 2018 anmäldes totalt 1 350 brott mot utlänningslagen.
- Allmänfarlig ödeläggelse (13 kap. 3 § brottsbalken) har delats upp på brotten *genom sprängning* och *ej genom sprängning*. Under 2018 anmäldes totalt 190 fall av allmänfarlig ödeläggelse, varav 162 genom sprängning och 28 ej genom sprängning.
- Vapenlagen (1996:67) 9 kap. 1 § har delats upp på grovhetsgrad och vapenslag. Totalt anmäldes 6 620 brott mot vapenlagen under 2018.
- Stöld (8 kap. 1, 2, 4 § BrB) ur eller från motordrivet fordon, släpfordon och husvagn (ej motorredskap) har delats upp på två brottstyper *stöld av fast interiör/exteriör, eller stöld av både fast interiör/exteriör och andra föremål* och *av endast andra föremål (ej fast interiör/exteriör)*. Under 2018 anmäldes totalt 46 200 stölder ur eller från motordrivet fordon, varav 15 300 var av fast interiör/exteriör och 30 800 av både fast interiör/exteriör och andra föremål.
- Ny lagstiftning har tillkommit i 4 kap. BrB, *olaga integritetsintrång (6 c, 6 d §)* och särredovisas sedan 1 januari 2018 i statistiken. Brotttypen har delats upp på kön och ålder. Totalt anmäldes 1 200 fall av olaga integritetsintrång under 2018.
- Olaga tvång (brottsbalken 4 kap. 4 §) har delats upp på *kön* och *ålder*. Totalt anmäldes 1 150 fall av olaga tvång under 2018.
- Misshandel (brottsbalken 3 kap. 5, 6 §) mot person 18 år eller äldre, utomhus, av bekant gärningsperson, har delats upp på *i nära relation* och *ej i nära relation*. Totalt anmäldes 9 950 fall av misshandel, utomhus, av bekant gärningsperson, varav 2 190 var i nära relation och 7 760 ej i nära relation.
- Smitning från trafikolycksplats (lag (1951:649) om straff för vissa trafikbrott 5 §) har delats upp på brottstyperna *med betydande materialskador, personskador (kräver sjukvård) eller dödligt utfall* och *med inga eller lindriga materialskador eller lindriga personskador (kräver ej sjukvård)*. Totalt anmäldes 31 300 smitningsbrott från trafikolycksplats 2018, varav 5 610 gällde betydande skador och 25 700 inga eller lindriga skador.

Beskrivning av statistiken

Nedan följer en kortfattad beskrivning av statistiken över anmälda brott. För en mer utförlig beskrivning, se statistikens kvalitetsdeklaration¹³.

Statistikens ändamål

Statistiken över antalet anmälda brott beskriver den anmälda brottslighetens nivå, utveckling, struktur och regionala fördelning i Sverige, per år och månad. Den används främst för att följa upp, bedöma, planera och utveckla rättsväsendets verksamheter, samt för att belysa den anmälda brottsligheten i olika avseenden, såväl i ett nationellt perspektiv som på regional och lokal nivå. Statistiken är deskriptiv och ger inga djupgående förklaringar till de förändringar som skett under en period.

Statistiken över anmälda brott omfattar endast den andel av brott som kommer till polisens och andra brottsutredande myndigheters kännedom och belyser således långtifrån alla brott som begås i samhället. För en mer heltäckande bild av den faktiska brottsligheten behövs även andra källor, såsom brottsoffer-undersökningar (exempelvis den Nationella trygghetsundersökningen) och självdeklarationsundersökningar.

Statistikens innehåll

Anmälda brott

I den officiella statistiken över anmälda brott redovisas brott som under redovisningsperioden anmälts till och registrerats av Polismyndigheten, Tullverket,

¹³ Varje statistikprodukt som ingår i den officiella statistiken har en separat Kvalitetsdeklaration. Kvalitetsdeklarationen publiceras samtidigt som statistiken på www.bra.se och hittas i anslutning till statistiken.

Åklagarmyndigheten eller Ekobrottsmyndigheten. Brotten kan alltså ha ägt rum före registreringstillfället, och behöver inte ha upptäckts det år eller den månad som redovisningen avser. De flesta av de anmälda brotten har skett i Sverige, men för 1–2 procent av dem ligger brottsplatsen utomlands.

Det som redovisas är det totala antalet anmälda brott, det vill säga även händelser som efter utredning visar sig vara annat än brott, eller där brott inte kan styrkas. Detta är särskilt viktigt att komma ihåg vid jämförelser med annan kriminalstatistik och vid internationella jämförelser, där man ofta har en snävare definition av begreppet brott. Då det gäller till exempel mord, dråp och misshandel med dödlig utgång har det vid jämförelser med Brås specialstudie av anmält dödligt våld¹⁴ samt med dödsorsaksstatistiken och annan forskning visat sig att det faktiska antalet personer som avlidit till följd av dödligt våld under de senaste åren varit mellan 34 och 50 procent av det antal anmälda brott som redovisas i kriminalstatistiken.

För brott som anmälts till och registreras av Tullverket (huvudsakligen smuglingsbrott) redovisas endast uppgifter om brott där det finns en skäligen misstänkt person. Statistiken över anmälda brott innehåller enbart de tullärenden som överlämnas till åklagaren. De ärenden som tullen lägger ner i ett tidigare skede kommer således inte med i statistiken.

Klassificering av brott

Brottsredovisningen omfattar brott mot brottsbalken (BrB)¹⁵, brott mot trafikbrottslagen, brott mot narkotikastrafflagen samt brott mot specialstraff-rättsliga författningar för vilka fängelse ingår i straffskalan. Försök, förberedelse och stämpling¹⁶ till brott redovisas i allmänhet som fullbordade brott. Försöks-brotten redovisas separat enbart för mord och dråp, våldtäkter, biltillgrepp och bostadsinbrott. I samband med att ett brott registreras hos polisen, klassificeras det i enlighet med regler som utfärdas av Brå i samråd med Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket. Regler för klassificeringen finns i publikationen *Klassificering av brott*, som finns på Brås webbplats, www.bra.se. Klassificeringen, som bygger på brottskoder, utgår från gällande lagstiftning och görs utifrån den information som finns om brottet vid anmälningstillfället. Klassificeringen kan även grunda sig på uppgifter om till exempel

¹⁴ När det gäller dödligt våld genomför Brå sedan 2002 en årlig specialstudie för att kunna presentera ett så korrekt antal fall av dödligt våld som möjligt. Resultatet av studien presenteras sedan 2011 i en separat rapport, *Konstaterade fall av dödligt våld*, som finns tillgänglig på Brås webbplats, www.bra.se. Rapporten publiceras i samband med den slutliga statistiken.

¹⁵ Följande brott ingår dock inte: vållande till kroppsskada eller sjukdom i samband med trafikolycka (3 kap. 8 §), egenmäktigt förfarande genom olovligt utnyttjande av annans parkeringsplats (8 kap. 8 §) och förgelseväckande beteende (16 kap. 16 §).

¹⁶ Med stämpling (enligt 23 kap. 2 § 2 st. BrB) menas att en person antingen i samråd med någon annan planerar att utföra brottet, eller själv erbjuder sig eller övertalar någon annan att utföra brottet.

offer, brottsplats och gärningspersonens tillvägagångssätt. Hur antalet brott beräknas för de enskilda brottstyperna framgår av dokumentet *Riktlinjer för antalsräkning av brott*, som bland annat finns på Brås webbplats, www.bra.se.

Regional fördelning

Statistiken över anmälda brott redovisas för hela landet och per region, vanligtvis där brotten anmälts, samt per kommun där brottet är begånget. Vissa brott kan sakna uppgift om kommun, och då redovisas brotten under okänd kommun i regionen.

Från och med den 1 januari 2015 har polisen omorganiserats, vilket innebär att de 21 länspolismyndigheterna har omvandlats till en polismyndighet, indelad i sju polisregioner. Dessa sju polisregioner har helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Åklagarmyndigheten har anpassat sin organisation till motsvarande områden. Från och med 2015 redovisas statistiken efter de sju regionerna i stället för efter län.

I figur 85 nedan redovisas de nya polisregionerna, vilka län som ingår i respektive region samt befolkningmängden i regionerna.

Region	Län	Befolkningsmängd 2018
Region Nord	Jämtland	896 000
	Norrbottnen	
	Västerbotten	
	Västernorrland	
Region Mitt	Gävleborg	926 000
	Uppsala	
	Västmanland	
Region Stockholm	Stockholm	2 370 000
	Gotland	
Region Öst	Jönköping	1 110 000
	Södermanland	
	Östergötland	
Region Väst	Halland	2 020 000
	Västra Götaland	
Region Syd	Kalmar	1 950 000
	Blekinge	
	Kronoberg	
	Skåne	
Region Bergslagen	Dalarna	865 000
	Värmland	
	Örebro	

Figur 85. Indelning i de sju nya polisregionerna.

Insamling och bearbetning

Statistiken över anmälda brott grundar sig på de uppgifter som polis, tull och åklagare registrerar i sina ärendehanteringssystem.

När ett brott kommer till polisens kännedom upprättas en brottsanmälan, som läggs in i ärendehanteringssystemet RAR och sedan levereras till Brå. Även uppgifter från åklagarnas och tullens ärendesystem levereras till Brå. Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik.

Brå publicerar statistik över anmälda brott månadsvis, kvartalsvis och årsvis.

Jämförbarhet över tid

Statistik över anmälda brott har förts sedan 1950. Statistikrutinerna för anmälda brott har ändrats vid flera tillfällen, till exempel genom ny insamlingsteknik och nya

redovisningssätt. Även enskilda händelser kan tillfälligt påverka statistiken under vissa år. Dessa förändringar är viktiga att känna till vid jämförelser över tid.

Förändringar i statistiken på grund av enskilda ärenden som omfattar många brott

Enstaka ärenden som omfattar en stor mängd brott kan ge upphov till märkbara förändringar i statistiken över anmälda brott, handlagda brott och misstänkta personer mellan olika år. Det gäller i synnerhet brottskategorier eller redovisningsområden där nivån vanligtvis är relativt låg.

Enstaka stora ärenden kan skapa problem vid jämförelser över tid och osäkerhet om huruvida en förändring är generell eller beror på en enstaka händelse. Stora ärenden är ovanliga, men bör beaktas vid tolkning av statistiken. Nedan följer en sammanställning av stora ärenden som har kunnat identifieras de senaste fem åren och som har haft påverkan på resultaten. Med ett stort ärende avses här ärenden som omfattar runt 100 brott eller fler av samma brottstyp.

- År 2018 registrerades i region Nord ett enskilt ärende som innehöll cirka 120 brott avseende överlåtelse av narkotika.
- År 2018 registrerades i region Mitt två enskilda ärenden som innehöll cirka 100–230 brott vardera avseende bidragsbrott mot Försäkringskassan.
- År 2018 registrerades i region Mitt två enskilda ärenden som innehöll cirka 100–120 brott vardera avseende datorbedrägeri.
- År 2018 registrerades i region Mitt ett enskilt ärende med cirka 820 brott avseende övrigt bedrägeri.
- År 2018 registrerades i region Stockholm ett enskilt ärende med cirka 270 brott avseende skattebrott.
- År 2018 registrerades i region Stockholm ett enskilt ärende med cirka 1 095 brott avseende kontokortsbedrägeri.
- År 2018 registrerades i region Öst ett enskilt ärende som innehöll cirka 100 bidragsbrott mot Försäkringskassan.
- År 2018 registrerades i region Öst ärende med cirka 100 brott avseende överträdelse av kontaktförbud.
- År 2018 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 120 brott avseende förskingring.
- År 2018 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 580 brott avseende ofredande mot flickor under 18 år.
- År 2018 registrerades i region Syd ett enskilt ärende med cirka 110 brott avseende trolöshet mot huvudman.

- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 190 brott avseende våldtäkt mot flickor 15–17 år.
- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 100 brott avseende våldtäkt mot flickor under 15 år.
- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 150 brott avseende samlag med avkomling eller syskon, mot kvinnor 18 år eller äldre.
- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 100 brott avseende dataintrång.
- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 650 brott avseende överlåtelse av narkotika.
- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 140 brott avseende övrigt bedrägeri.
- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 100 brott avseende bidragsbrott mot Försäkringskassan.
- År 2018 registrerades i region Bergslagen tre enskilda ärenden som innehöll cirka 150–270 brott vardera avseende övrigt bedrägeri.
- År 2018 registrerades i region Bergslagen ett enskilt ärende med cirka 110 brott avseende datorbedrägeri.
- År 2017 registrerades i region Nord tre enskilda ärenden som innehöll cirka 100–150 anmälda brott vardera avseende bidragsbrott.
- År 2017 registrerades i region Nord två enskilda ärenden som innehöll cirka 130–180 anmälda brott vardera avseende trolöshet mot huvudman.
- År 2017 registrerades i region Mitt två enskilda ärenden som innehöll cirka 100–240 anmälda brott vardera avseende bidragsbrott.
- År 2017 registrerades i region Mitt ett enskilt ärende som innehöll cirka 100 anmälda brott avseende datorbedrägeri.
- År 2017 registrerades i region Mitt ett enskilt ärende som innehöll cirka 200 anmälda brott avseende övrigt bedrägeri.
- År 2017 registrerades i region Stockholm ett enskilt ärende som innehöll cirka 209 anmälda brott avseende näringspenningtvätt.
- År 2017 registrerades i region Stockholm två enskilda ärenden som innehöll cirka 130 respektive 330 anmälda brott avseende bidragsbrott.
- År 2017 registrerades i region Stockholm tre enskilda ärenden som innehöll cirka 110–180 anmälda brott avseende grovt skattebrott.

- År 2017 registrerades i region Stockholm ett enskilt ärende som innehöll cirka 500 anmälda brott avseende utnyttjande av barn under 18 år för sexuell posering.
- År 2017 registrerades i region Stockholm ett enskilt ärende som innehöll cirka 500 anmälda brott avseende barnpornografibrott.
- År 2017 registrerades i region Öst två enskilda ärenden som innehöll cirka 240 respektive cirka 360 anmälda brott avseende överlåtelse av narkotika.
- År 2017 registrerades i region Öst ett enskilt ärende som innehöll cirka 1 630 anmälda brott avseende automatmissbruk.
- År 2017 registrerades i region Öst tre enskilda ärenden som innehöll cirka 180 anmälda brott vardera avseende skattebrott.
- År 2017 registrerades i region Öst ett enskilt ärende som innehöll cirka 160 anmälda brott avseende innehav av narkotika.
- År 2017 registrerades i region Öst ett enskilt ärende som innehöll cirka 300 anmälda brott avseende överträdelse av kontaktförbud.
- År 2017 registrerades i region Väst ett enskilt ärende som innehöll cirka 110 anmälda brott avseende penningtvättsbrott.
- År 2017 registrerades i region Väst ett enskilt ärende som innehöll cirka 115 anmälda brott avseende automatmissbruk.
- År 2017 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 90 anmälda brott avseende sexuellt ofredande mot flickor under 15 år.
- År 2017 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 102 anmälda brott avseende dataintrång.
- År 2017 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 190 anmälda brott avseende bidragsbrott.
- År 2017 registrerades i region Syd tre enskilda ärenden som innehöll cirka 140–160 anmälda brott avseende övrigt bedrägeri.
- År 2017 registrerades i region Bergslagen ett enskilt ärende som innehöll cirka 100 anmälda brott avseende övrigt bedrägeri.
- År 2016 registrerades i region Nord fem enskilda ärenden som innehöll mellan 100–350 brott vardera, eller totalt cirka 700 brott, gällande bidragsbrott mot Försäkringskassan.
- År 2016 registrerades i region Nord två enskilda ärenden som innehöll cirka 120 respektive 170 brott gällande förskingring.
- År 2016 registrerades i region Mitt två enskilda ärenden som innehöll cirka 170 respektive 110 anmälda brott avseende datorbedrägeri.

- År 2016 registrerades i region Mitt ett enskilt ärende som innehöll cirka 120 anmälda brott avseende penningtvätt.
- År 2016 registrerades i region Stockholm ett enskilt stort ärende med cirka 2 000 brott gällande bedrägeri med hjälp av bluffaktura.
- År 2016 registrerades i region Stockholm ett enskilt stort ärende med cirka 160 brott gällande skatteavdragsbrott.
- År 2016 registrerades i region Stockholm ett enskilt stort ärende med cirka 230 brott gällande trolöshet mot huvudman.
- År 2016 registrerades i region Öst ett enskilt stort ärende med cirka 1 200 brott gällande övrigt bedrägeri.
- År 2016 registrerades i region Väst ett enskilt stort ärende med cirka 150 brott gällande våldtäkt mot flicka under 15 år.
- År 2016 registrerades i region Väst fem enskilda ärenden som innehöll mellan 120–150 brott vardera, eller totalt cirka 650 brott, gällande bidragsbrott mot Försäkringskassan.
- År 2016 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 500 brott avseende dataintrång.
- År 2016 registrerades i region Bergslagen ett enskilt ärende som innehöll cirka 200 brott gällande dataintrång.
- År 2015 anmäldes i region Nord ett enskilt ärende med många brott avseende överlåtelse av narkotika.
- År 2015 anmäldes i region Stockholm ett enskilt ärende med många brott avseende överlåtelse av narkotika.
- År 2015 anmäldes i region Syd ett enskilt ärende med många barnpornografibrott.
- År 2015 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 240 anmälda brott avseende barnpornografi.
- År 2014 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 300 anmälda brott avseende våldtäkt.
- År 2014 anmäldes i Gotlands län ett ärende med många sexualbrott (sexuellt övergrepp, utnyttjande av barn för sexuell posering och sexuellt ofredande) samt barnpornografibrott.
- År 2014 anmäldes i Uppsala län ett ärende med många brott gällande kränkande fotografering.
- År 2013 anmäldes i Jönköpings län ett ärende med många ofredandebrott.

Tekniska och juridiska förändringar

Nedan följer en sammanställning av olika systemtekniska och lagstiftningsmässiga förändringar sedan 1965, som i olika utsträckning har påverkat statistiken över anmälda brott. Dessa förändringar bör beaktas vid tolkning av statistiken. De är redovisade i omvänd kronologisk ordning, med de senaste förändringarna först. Styckena är skrivna så att de kan läsas separat. Den som är intresserad av ett specifikt år kan alltså gå direkt till det relevanta stycket.

- Från och med januari 2016 gjordes ett förtydligande av namnen på brottskoderna för misshandel i nära relation/ej i nära relation (koderna 9349–9356) i polisens anmälningssystem. Begreppet *i nära relation* definierades då som ”är eller har varit gifta, sammanboende eller har gemensamma barn”. Vid en tidigare kvalitetsstudie (*Kvalitetsstudie 1, Användningen av brottskoder*) hade det framkommit att brottskoderna ifråga till viss del överanvändes eftersom de även användes för andra typer av nära relationer exempelvis syskon emellan, förälder och vuxet barn. Åtgärden genomfördes alltså i syfte att förtydliga vad som omfattas av brottskoderna och så att anmälda misshandelsbrott kodas korrekt i samband med att de registreras. Efter förtydligandet av namnen på brottskoderna är nivån på antalet anmälda misshandelsbrott i nära relation i snitt cirka 28 procent lägre än tidigare år (2012–2015). För mer information se *Kvalitetsstudie 1, Användningen av brottskoder* på www.bra.se.
- Från och med 2015 har kvaliteten på statistiken över anmälda brott indelat på kommuner förbättrats. Det beror på att bortfallet på kommunuppgift för brotten har minskat. Det finns två anledningar till att ett brott redovisas med okänd kommun: dels då uppgift om kommun helt saknas av olika anledningar (exempelvis att brottet inte sker på en fysisk plats), dels i de fall då den angivna brottsplatsen finns i en kommun som inte ligger i den handläggande regionen. Från och med 2015, då 21 länspolismyndigheter omvandlades till en polismyndighet indelad i sju polisregioner, redovisas kommun som okänd i de fall där brottsplatskommunen inte ligger inom den handläggande regionen. Eftersom regionerna är större än länen ger det ett minskat bortfall på uppgiften om kommun.
- Vid jämförelser av olika brottstyper mellan 2015 och tidigare år i kommunerna kan därmed eventuella ökningar helt eller delvis bero på ett lägre bortfall av kommunuppgift. Detta bör beaktas vid tolkning av statistiken. I regionerna har vissa brottskategorier särskilt påverkats av det lägre bortfallet. För resterande brottskategorier har påverkan varit lägre eller till och med obefintlig. I tabell 7 visas skillnaden i antalet brott med okänd kommun 2015 jämfört med om statistiken fortsatt hade redovisats på länspolismyndighet i stället för på polisregion.

Tabell 7. Förändringen i antalet brott med okänd kommun i statistiken 2015, jämfört med det tidigare sättet att redovisa, totalt och för de brottskategorier som har påverkats mest. Inom parentes anges minskningen av brott med okänd kommun i andelar för respektive brottskategori.

Region	Totalt	Brott mot liv och hälsa (BrB 3 kap.)	Brott mot trafikbrottslagen	Brott mot narkotikabrottslagen	Brott mot miljöbalken	Brott mot skattebrottslagen
Nord	-3 000 (-18 %)	- 210 (-48 %)	-1 080 (-80 %)	-244 (-23 %)	-203 (-59 %)	-437 (-49 %)
Mitt	-1 230 (-6%)	-146 (-31 %)	-276 (-42 %)	-224 (-28 %)	-130 (-70 %)	0 -
Stockholm	-439 (-1 %)	-30 (-2 %)	-15 (-3 %)	-8 (-1 %)	-15 (-3 %)	-48 (-1 %)
Öst	-6 070 (-22 %)	-170 (-36 %)	-3 880 (-91 %)	-745 (-46 %)	-335 (-85 %)	-232 (-15 %)
Väst	-1 620 (-4 %)	-106 (-22 %)	-555 (-58 %)	-112 (-22 %)	-141 (-47 %)	-148 (-7 %)
Syd	-2 280 (-5 %)	-190 (-23 %)	-510 (-42 %)	-225 (-24 %)	-240 (-65 %)	-201 (-32 %)
Bergslagen	-1 170 (-5 %)	-110 (-24 %)	-392 (-36 %)	-82 (-9 %)	-84 (-63 %)	0 -

De två regioner vars kvalitet på kommunredovisning har förbättrats mest är region Nord och region Öst. Exempelvis har okänd kommun gällande brott mot trafikbrottslagen minskat med 91 procent i region Öst och med 80 procent i region Nord. I region Stockholm är påverkan försumbar, totalt har bortfallet minskat med 1 procent. I övriga regioner har bortfallet minskat med mellan 4 och 6 procent totalt sett.

- Den 1 januari 2015 bildades den nya Polismyndigheten, som ersätter de tidigare 21 länsmyndigheterna och är indelad i sju polisregioner.
- Från och med april 2014 har definitionen av antalet utfärdade kontaktförbud förändrats. Antalet utfärdade kontaktförbud är en uppgift som Brå samlar in från Åklagarmyndigheten. Från och med april 2014 räknas de initialt utfärdade kontaktförbuden samt eventuella förlängningar av samma kontaktförbud separat. Det gör det möjligt att både särredovisa enbart initialt utfärdade kontaktförbud och att redovisa samtliga utfärdade kontaktförbud inklusive eventuella förlängningar.
- I tidigare redovisningar, från 2008 till och med mars 2014, ingick de kontaktförbud som utfärdades initialt eller förlängdes under redovisningsåret. Varje kontaktförbud räknades endast en gång, oavsett om det hade förlängts eller ej.
- I juni 2014 påbörjades avvecklingen av polisens ärendehanteringssystem Pust, och systemet stängdes därmed för nyregistrering av brott. Efter stängningen ska

alla nya brott registreras och hanteras i ärendehanteringssystemet RAR. En generell rekommendation är att iaktta en viss försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Pust under åren 2013–2014, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt) samt trafikbrott som rattfylleribrott och olovlig körning.

- Från och med juni 2013 har polisen registrerat smitning från parkeringsskada (trafikförordningen (1998:1276) 2 kap. 8 § 2 st. och 14 kap. 3 § 1 p. a) med brottskoden 3006 i stället för med brottskoden för övriga bötesbrott 9001. Brottskod 3006 har tidigare i enlighet med Brås instruktioner endast använts för allvarigare smitningsbrott (trafikbrottslagen (1951:649) 5 § 1 st.). Brottskod 9001, som är den kod som borde användas för lindrigare smitningsbrott enligt gällande instruktioner, inräknas inte i den officiella brottsstatistiken, och den utvidgade tillämpningen av brottskod 3006 har således medfört en ökning av smitningsbrotten i statistiken över anmälda brott. Brå kan inte avgöra hur stor del av de registrerade smitningsbrotten som hör till respektive lagrum. Förändringen innebär att varken anmälda brott gällande brottstypen smitningsbrott eller brottskategorin trafikbrott första halvåret 2014 kan jämföras med tidigare eller senare perioder.
- Under februari 2013 driftsatte polisen ett nytt ärendehanteringssystem (Siebel-Pust), som ersatte det tidigare ärendehanteringssystemet Pust. Det nya ärendehanteringssystemet hade vissa brister vid driftsättningen, vilket har inneburit att det inledningsvis har använts i begränsad omfattning av polismyndigheterna. Brå har samarbetat med polisen och Åklagarmyndigheten för att omhänderta och avhjälpa bristerna i systemet. Det större systemskifte som införandet av Siebel-Pust utgjorde kan ha gett effekter som är svåra att överblicka. En generell rekommendation är att iaktta en ökad försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Siebel-Pust under åren 2013–2014, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt) samt trafikbrott som rattfylleribrott och olovlig körning.
- I början av december 2012 genomförde Åklagarmyndigheten anpassningar av sitt ärendehanteringssystem Cåbra, för att uppfylla de krav som ställs inom projektet Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Driftsättningen av åklagarnas nya system inverkar inte direkt på statistiken över anmälda brott 2012, men statistiken påverkas av ett mindre bortfall i de brott som registrerades i den nya versionen av Cåbra under de tre sista veckorna i december 2012. Vid tester har det framgått att det i huvudsak påverkat statistiken över ekonomiskt relaterad brottslighet, men även till viss del miljöbrotten. Framför allt har det påverkat statistiken över brott mot skattebrottslagen, där cirka 1 500 anmälda brott skulle ha tillförts om samtliga uppgifter ingått i statistiken. För övriga brottstyper bedöms påverkan vara försumbar.

- Under perioden augusti till december 2012 gjorde polisen anpassningar i sitt ärendehanteringssystem RAR, för att uppfylla de krav som ställs inom projektet Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Förändringar i och med anpassningen som kan ha betydelse för statistiken över anmälda brott är bland annat förändringar i hur brott registreras och hur informations-överföringen mellan myndigheterna sker samt svårigheter att identifiera unika brott i ärenden som överförs mellan nya och äldre versioner av ärende-hanteringssystemen hos polisen. Det är därmed viktigt att iaktta en ökad försiktighet när statistiken tolkas. Brå analyserar löpande vilken inverkan de nämnda förändringarna har på brottsstatistiken.
- Till följd av Åklagarmyndighetens införande av ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra), se nedanstående punkter, gjordes anpassningar i Brås statistikdatabas under 2010. Syftet med anpassningarna var att förbättra tillförlitligheten i antalsräkningen av anmälda brott som registrerats hos Åklagarmyndigheten eller hos Ekobrottsmyndigheten. I Cåbra har en unik brottsidentitet (BID) införts som ger bättre möjligheter att identifiera och följa upp enskilda brott. Det gäller till exempel brott som av administrativa skäl flyttas mellan olika ärenden eller åklagarkammare. Analyser efter anpassningen till den unika brottsidentiteten visar att antalet anmälda brott har varit underskattat sedan systemskiftet hos Åklagarmyndigheten. Vid tester har det visat sig att det i statistiken över samtliga anmälda brott under 2007 har tillkommit cirka 0,8 procent fler brott efter anpassningen. Motsvarande för åren 2008–2009 är cirka 0,2 procent fler brott. Underskattningen av antalet anmälda brott kan framför allt hänföras till anmälda skattebrott samt till viss del till borgenärsbrott. Detta beror på att dessa brottstyper oftast registreras i Åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem. Enligt de gjorda testerna har det efter anpassningen för 2007 tillkommit nästan dubbelt så många skattebrott, och drygt 60 procent fler borgenärsbrott. För åren 2008–2009 har 10 respektive 1 procent fler skattebrott tillkommit, liksom 8 respektive 1 procent fler borgenärsbrott. Därmed är jämförelser av anmälda borgenärs- och skattebrott åren 2007–2010 inte relevanta. När det gäller statistik över den ekonomiska brottsligheten är jämförbarheten och tolkningen även för tidigare år problematisk (se nedanstående punkter). För mer information om påverkan av ovan beskrivna anpassningar till Cåbra, kontakta enheten för rättsstatistik på Brå.
- I och med införandet av Åklagarmyndighetens nya ärendehanteringssystem (Cåbra) under andra halvåret 2007 kunde Ekobrottsmyndigheten förbättra antalsräkningen och registreringen av de anmälda brotten. I enlighet med anvisningarna i publikationerna *Klassificering av brott* samt *Riktlinjer för antalsräkning av brott* (dessa publikationer ersatte *Kodning av brott* 2013) som finns på www.bra.se, övergick Ekobrottsmyndigheten till en mer extensiv antalsräkning, som innebär att användare nu registrerar ett brott för varje deklaration eller räkenskapsår. Enligt tidigare praxis registrerades endast ett brott oavsett antal deklarationer och utan hänsyn till hur många räkenskapsår som omfattades.

Förändringen genomfördes under 2008. För utförligare information, se kapitlet *Statistikens innehåll, Kriminalstatistik 2009* (rapport 2010:15).

- Under 2007 införde Åklagarmyndigheten successivt ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra), som ersatte tidigare system (Brådis och Envis). Systemomläggningen påbörjades i februari 2007 och skedde successivt i olika åklagarkammare fram till juni 2007. Förbättringen i statistiken över anmälda brott till följd av systemomläggningen berör brott som vanligtvis anmäls direkt till åklagaren, såsom skattebrott, miljöbrott och borgenärsbrott (11 kap. BrB). Ändringen innebär att även information om brott som saknar en misstänkt person levereras till Brå. Samtliga anmälda brott i dessa kategorier ingår därmed i statistiken från och med 2007. Tidigare år redovisades endast anmälda brott där det fanns en skäligen misstänkt person. Detta har medfört att det från och med 2007 redovisas betydligt fler anmälda skattebrott, miljöbrott och borgenärsbrott än föregående år. För utförligare information, se kapitlet *Statistikens innehåll, Kriminalstatistik 2009* (rapport 2010:15).
- I statistiken över anmälda brott har ett mindre fel upptäckts som berör vissa typer av skattebrott åren 2005–2006 och brott avseende föroreningar från fartyg åren 2002–2006. Felet innebär att antalet för dessa brott underskattades något under de åren.
- Under 2007 införde polisen möjligheten att anmäla vissa brott via internet. Det har medfört att många brott, speciellt cykelstölder i Stockholms, Södermanlands och Gotlands län, inte har kunnat knytas till en viss kommun, utan har rapporterats under okänd kommun i respektive län.

Kvalitetsstudier

Kvaliteten i brottskoder

För statistiken över anmälda brott, handlagda brott, handlagda brottsmisstankar samt misstänkta personer är uppgifter om brottskod avgörande för till vilken brottstyp man räknar brotten, besluten eller de registrerade misstankarna. För att få en bättre förståelse för kvaliteten i registreringen av brottskoder har Brå genomfört en kvalitetsstudie, som publicerades i september 2012.

Resultatet visar att felkodningar framför allt påverkar fördelningen av brott inom de olika brottskategorierna. Det är sällan som anmälningarna skulle ha kodats till en helt annan kategori. Till exempel bedömdes studiens samtliga anmälningar som getts en brottskod för bedrägeri ha registrerats till rätt brottskategori. Däremot förekom felkodningar för vilken typ av bedrägeri det var frågan om – dator-bedrägeri, bluffaktura, bedrägeri med hjälp av internet eller annat. Generellt förekom en överanvändning av koderna för ärenden utan egen brottskod, som *övrigt bedrägeri* eller *annan stöld*, vilket också innebar att brottstyper med en egen brottskod var underanvända, t.ex. *bedrägeri med hjälp av internet*.

Ytterligare områden där det på grund av felkodningar finns anledning att iaktta försiktighet vid tolkningen av statistiken är variabler avseende *i nära relation/ej i nära relation, bekant/obekant, grovt/annat än grovt, försöke/fullbordat* samt *inomhus/utombus*. Det framgår av den ovan nämnda studien, men också i andra undersökningar som gjorts av Brå och SCB rörande användningen av brottskoder. För ytterligare information, se rapporten *Användningen av brottskoder, en kvalitetsstudie inom kriminalstatistiken* på www.bra.se.

Specialstudier om dödligt våld

För att kunna redovisa det faktiska antalet fall av dödligt våld gör Brå sedan 2002 specialstudier av underlaget till statistiken. Samtliga anmälda fall av fullbordade mord, dråp eller misshandel med dödlig utgång samt vållande till annans död (exklusive de fall som inträffar i trafiken eller på arbetsplatser) har studerats. Avsikten med studierna är bland annat att fastställa om misstanken om brott kvarstår efter polisens utredning (slutredovisad förundersökning). De anmälda fallen av vållande till annans död kontrolleras för att klargöra om det bland dessa gärningar finns brott som borde ha rubricerats som misshandel med dödlig utgång. Med dödligt våld avses fullbordade mord, dråp och misshandel med dödligt våld, som korrekt registrerats som sådana eller som felaktigt registrerats som vållande till annans död.

För mer information, se *Konstaterade fall av dödligt våld – Statistik för 2018*, som finns att ladda ner från www.bra.se.

Januari 2019

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för verksamhetsuppföljning, beslutsfattande, utredningsverksamhet och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 1 100 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolkningsanvisningar, kommentarer och analyser.